БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

7-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 87 (1607)
30 АПРЕЛЬ
ШАНБА
1960 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

ПАРТИЯ ЕТАКЧИЛИГИДА, коммунизмнинг янги ғалабалари сари!

Эртага меҳнат, тинчлик ва баҳор байрами, бутун дунё меҳнаткашларининг халқаро ҳамкорлик куни, барча мамлакатлардаги ишчиларнинг қардошлик куни — 1 Май! Ер юзидаги юз миллионларча оддий кишилар — тинчлик, демократия ва социализм лагерининг оташин курашчилари яна зўр мамнуният ва буюк ишонч билан ленинчи партиямизнинг қуйидаги жанговар чақириқларини қайта-қайта такрорлайдилар:

— Яшасин меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни, барча мамлакат ишчиларининг қардошлик куни — 1 Май!

— Яшасин халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик!

Шонли етти йилликнинг иккинчи йили планларини зўр ғайрат ва юксак ижодий кўтарилиш билан амалга ошираётган қаҳрамон совет халқи 1 Май байрамини коммунизм қурилишининг ҳамма соҳаларида ғоят катта муваффақиятларни қўлга киритган ҳолда кутиб олмоқда. Улуғ социалистик Ватанимизни янада қудратли ва енгилмас қилиш ғояси, етти йиллик планнинг порлоқ истиқболлари совет кишиларини бугун кечагидан, эртага бугунгидан ҳам унумли ва баракалироқ меҳнат қилишга отлантирмоқда. Бепоён Ватанимиз бўйлаб коммунизм қурувчиларнинг илҳомбахш ижодий меҳнати қайнамоқда. Болтиқ денгизидан Курил оролларигача, Шимолий муз океанидан Помир этакларигача зўр салобат билан етти йиллик симфонияси янграмоқда.

— Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Етти йиллик планни тўла ва ошириб бажарайлик! Мамлакатимиз экономикаси, маданиятининг ва халқлари фаровонлигининг янада зўр куч билан юксалишига, социалистик лагернинг қудратининг янада мустаҳкамланишига эришайлик! Коммунистик қурилишда янги ғалабалар сари, олға!

Коммунистик партия совет халқининг меҳнат соҳасидаги қудратли ғайрати, ташаббуси ва ижодининг илҳомчиси ҳамда ташкилотчисидир. Партиямизнинг доно раҳбарлиги, улуғ Лениннинг енгилмас ғолиб идеялари ижодкор халқимизнинг коммунизмга борадиган нурли йўлини машъалдек ёритиб турибди. Владимир Ильич Ленин тузган ва чиниқтирган Коммунистик партиямизнинг илҳомлантирувчи ва ташкил этувчи зўр фаолияти, ленинизм ғояларининг буюк тантанаси Ленин кунларида янада ёрқин намоён бўлди.

Совет Иттифоқи халқлари, бутун прогрессив инсоният Коммунистик партия ва Совет давлатимизнинг гениал асосчиси, барча мамлакатлар меҳнаткашларининг улуғ йўлбошчиси В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллигини кенг нишонладилар. Ленин вахтасида вужудга келган мислсиз меҳнат кўтаринкилиги 1 Май шарафига авж олиб кетган социалистик мусобақа тўлқинларига қўшилиб қудратли кучга айланди. Ишчилар, инженер-техник ходимлар, колхозчи-деҳқонлар ва совет интеллигентларининг фидокорона меҳнати ўзининг ажойиб самараларини берди.

Область ва Тошкент шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари В. И. Ленин туғилган куннинг 90 йиллиги шарафига ва меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни — 1 Майни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани кучайтириб, ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш тўрт ойлик планини муддатидан илгари бажардилар.

Тошкент Совнархозининг саноат корхоналари 25 апрелда 4 ойлик планини адо этиб, пландан ташқари бир неча ўн миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар. Ўтган йилнинг шу давридагига қараганда саноат ишлаб чиқаришининг ҳажми 18 процент, меҳнат унумдорлиги 13,8 процент ошди. Бекобод металлурглари, Чирчиқ химиклари, Оҳангарон кончилари, «Ташсельмаш» машинасозлари, Тошкентдаги 1- пойафзал фабрикаси ва қоғоз комбинати ишчилари айниқса яхши кўрсаткичларга эришдилар.

Областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг Ленин вахтасида ва майолди социалистик мусобақасида эришган муваффақиятлари ҳам чакки бўлмади. Бу йил чигит экиш плани ўтган йилдагидан уч кун илгари — 22 апрелда — В. И. Ленин туғилганига 90 йил тўлган тарихий кунда бажарилди. Колхоз ва совхозларимиз режа сими тортиб, квадрат-уялаб чигит экиш планини ортиғи билан бажардилар. Ҳозир ҳамма жойда экилган чигитни тезда бир текис ундириб олиб, ғўза қатор ораларини ишлашни кучайтириб юбориш учун кураш бормоқда.

Майолди социалистик мусобақасининг ғоят катта муваффақият қозонаётганлигини кўрсатувчи, меҳнаткашларнинг сиёсий активлиги ва ижодий ғайрати мислсиз ўсганлигини ифодаловчи фактлар жуда кўп. Улуғ байрам арафасида саноат корхоналаридан, колхоз ва совхозлардан, қурилишлардан, айрим меҳнаткашлардан редакциямизга 4 ойлик планнинг муваффақиятли бажарилганлиги ҳақида ғалаба рапортлари келиб турибди. Бу — Коммунистик партия тарбиялаб камолатга етиштирган совет кишиларининг юксак ватанпарварлигини, социалистик экономикамизни яшнатиш ва мамлакатимизнинг жамоат бойликларини кўпайтириш тўғрисида ғамхўрлик қилаётганликларини, етти йиллик планни муддатидан илгари бажаришга қатъий қарор берганликларини ифода қилади.

Областимиз меҳнаткашлари бутун совет халқи каби 1 Май байрамини Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети теварагига ҳар қачонгидан ҳам маҳкам жипслашган ҳолда, баланд сиёсий руҳ ва меҳнат кўтаринкилиги билан кутиб олмоқдалар. Меҳнаткашларнинг бу кўтаринкилигига, ғайрат ва ташаббусига бошчилик қилиб, қўлга киритилган муваффақиятларни мустаҳкамлаб, социалистик мусобақани янада кенг авж олдириш — партия ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир. Орамизда салгина бўлса ҳам хотиржамлик, кибрланиш ва ўз-ўзини юпатиш кайфияти бўлмаслиги керак. Бутун куч ва ғайратимизни, юрагимизнинг бутун ҳарорати ва ташкилотчилик қобилиятимизни, социалистик мусобақанинг таъсир кучини саноат, қурилиш, пахтачилик, чорвачилик, пиллачилик, боғдорчилик, луб экинлари ва сабзавотчиликни ривожлантириш юзасидан олинган юксак социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга сарф қилайлик!

— Марксизм-ленинизм байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлигида коммунизм ғалабаси сари, олға!

— Яшасин бутун инсониятнинг порлоқ истиқболи — коммунизм!

Ҳурмат тахтаси

Давлатга гўшт сотиш йиллик планини бажарганликлари учун қуйидагилар область **Ҳурмат тахтасига** ёзиладилар:

Янгиер шаҳридаги **«Фарҳод»** совхози (директори **К. Ботиров**, партия ташкилотининг секретари **Г. Сувонқулов**, ишчилар комитетининг раиси **Ш. Мавлонов** ўртоқлар).

Янгийўл районидаги **Свердлов номли колхоз** (раиси **У. Мусаев**, партия ташкилотининг секретари **Р. Усмонов**, комсомол ташкилотининг секретари **З. Усмонов** ўртоқлар).

Орджоникидзе райони (район партия комитетининг секретари **Қ. Маҳкамова**, район ижроия комитетининг раиси **Каримов**, район комсомол комитетининг секретари **Муталов**, район қишлоқ хўжалик инспекциясининг бошлиги **И. Я. Деревянко** ўртоқлар).

1 Май шарафига

Меҳнат совғалари

Мана бу расмдаги икки йигит Совет Армияси сафида хизмат қилаётган вақтлари даёқ, демобилизация қилингач, албатта, бирга ишлаймиз, деб аҳд қилишган эди. Ҳозир улар «Таштекстильмаш» заводида токарлик станокларини бошқараяптилар. Собиқ солдатлар, эндиликда моҳир токарлар корхона коллективи баҳор байрами шарафига тайёрлаётган совғага муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Суратда: чапдан Ю. Загвозднев ва В. Мешчеряков ўртоқлар. Н. Зиямуҳамедов фотоси.

МУСОБАҚА ҒОЛИБЛАРИ

Тошкент Совнархози ва Облсовпроф иқтисодий райондаги корхона коллективлари ўртасидаги социалистик мусобақанинг биринчи квартал натижаларини якунлади. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Узсовпрофнинг кўчма Қизил байроғи ҳамда биринчи даражали пул мукофотлари В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи ва В. И. Ленин номли Тошкент радиолампа заводи коллективларига берилди.

Совнархоз ва Облсовпрофнинг кўчма Қизил байроғи ва биринчи даражали пул мукофотлари Чирчиқ электркимё комбинати ҳамда «Узбекхиммаш» заводи коллективларига берилди.

Мусобақада иккинчи ўринни ва иккинчи даражали мукофотларни Оҳангарондаги 9-шахта, «Чирчиксельмаш» заводи, Фарҳод ГЭС, Тошкент қоғоз комбинати ва Чирчиқ ойна заводи коллективлари олдилар.

20 корхонанинг яхши ишлаганлиги кўрсатиб ўтилди.

ЛЕНИН ВАХТАСИНИ ДАВОМ ЭТТИРАМИЗ

Коммунистик меҳнат бригадаларидан — коммунистик меҳнат цехлари ва коммунистик меҳнат корхоналарига!

Коммунистик партия ва Совет ҳокимиятининг асосчиси туғилган куннинг 90 йиллиги арафасида Тошкент радиолампа заводига Владимир Ильич Ленин номи берилди.

Бу, корхона коллективининг кейинги йилларда, айниқса Ленин меҳнат вахтаси жараёнида эришган катта ютуқларига берилган юксак баҳодир. Завод коллективи 18 ойдан бери Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши корхоналари ўртасидаги социалистик мусобақада биринчи ўринни эгаллаб, республика Министрлар Совети ва Узсовпрофнинг кўчма Қизил байроғини ўз қўлида сақлаб келаётир.

Корхонада коммунистик меҳнат зарбдори ва коммунистик меҳнат бригадалари номини олиш учун бошланган ҳаракат кенг қулоч ёйди. Ҳозирнинг ўзидаёқ 10 та поток коммунистик меҳнат коллективи номини олди, 50 та бригада ва участка эса ана шу юксак ном учун курашмоқда.

Завод ишчилари, инженер-техник ходимлари Ленин меҳнат вахтасини йил охиригача давом эттиришга қарор қилдилар. Улар «Правда Востока» газетаси орқали республикамиздаги саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт коллективларини ўзларидан ўрнак олишга чақирдилар. Завод коллективи саноат корхоналарининг барча меҳнаткашларини меҳнат унумдорлигини ошириш имконини берадиган янги-янги резервларни қидириб топиш ва ишга солиш, хомашёни тежаб-тергаб сарфлаш, ўзларига биркитилган шогирдларни бепул ўқитиш ҳақида мажбурият олиб, ажойиб ташаббус бошлаб берган бригада бошлиғи Ю. Быков, 137-цехнинг созловчилари П. Илюшин ва А. Платонов ҳамда 34-цехнинг коммунистик меҳнат зарбдори Т. Горбунова ўртоқлар изидан боришга чақирди.

Завод коллективи Москвадаги илғор корхоналардан ўрнак олиб, коммунистик меҳнат бригадаларидан коммунистик меҳнат сменалари ва коммунистик меҳнат цехларига ўтиб, келгусида коммунистик меҳнат корхонаси номини олиш учун социалистик мусобақани авж олдириб юборади.

Мурожаат В. И. Ленин номли Тошкент радиолампа заводи цехлари ва бўлимлари йиғилишларида муҳокама қилиниб, қабул этилган.

ЗАРБДОР БИНОКОРЛАР

«Узглавсельстрой» қурилиш ташкилотлари ўртасида олиб борилаётган социалистик мусобақанинг 1960 йил биринчи квартали якунлари бўйича «Ташоблстрой» тресги коллективига Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Ўзбекистон касаба союзлари советининг кўчма Қизил байроғи ҳамда биринчи пул мукофоти берилди.

Қурилиш илғорлари бўлган ишчилар ва инженер-техник ходимлар орасидан ўн бир киши «Социалистик мусобақа аълочиси» значоги билан, 198 киши «Узглавсельстрой» фахрий ёрлиғи билан мукофотланди. (ЎзТАГ).

Йиллик план бажарилди

Орджоникидзе районидаги колхоз-совхоз коллективлари меҳнаткашларнинг халқаро бирдамлик куни — 1 Майни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг қизитиб, давлатга гўшт сотиш йиллик планини 102 процент қилиб бажардилар. Пландаги 795 тонна ўрнига 809 тонна гўшт сотилди.

Райондаги айрим колхоз коллективлари давлатга гўшт сотиш планини бажаришда катта ютуқларни қўлга киритдилар. Ленин номли колхоз пландаги 82 тонна ўрнига 95 тонна гўшт сотди. «Маданият», «XVIII партсъезд» ва Киров номли колхозлар ҳам гўшт сотиш йиллик планини анча ошириб адо этдилар.

КОММУНИЗМ УЧУН АКТИВ КУРАШЧИЛАРНИ ВОЯГА ЕТКАЗАЙЛИК

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленумидан

Кеча хабар қилинганидек, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг 28 апрелда бўлган пленумида Марказком секретари З. Раҳимбобоева «КПСС Марказий Комитетининг «Ҳозирги замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари тўғрисида»ги қарорини амалга оширишда республика партия ташкилотлари олиб бораётган ишлар ҳақида» доклад қилди.

Доклад юзасидан бўлган қизғин музокарада пленум қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг бу қарори ғоят зўр аҳамиятга эга эканлигини, қарор коммунистик қурилишнинг ҳозирги босқичида партия ташкилотлари олиб бораётган идеология ишларини кучайтиришнинг конкрет программаси эканлигини уқтириб ўтдилар.

Сўзга чиққанлар пропаганда ва оммавий-сиёсий ишларни шу қарор асосида қайта қуришда қўлга киритилган дастлабки муваффақиятлар, шунингдек партия ташкилотлари меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг янгидан-янги формаларини излаб топаётганликлари ҳақида гапирдилар.

Музокарада асосий диққат идеология ишларига раҳбарлик қилишда ҳал қилинмаган ишларга ва мавжуд камчиликларни тугатишга қаратилди. Партия ташкилотлари, дейишди нотиқлар, пропаганданинг ҳаётдан ажралиб қолишлигини батамом тугатиш, унинг таъсир доирасини кенгайтириш, Ўзбекистон меҳнаткашларининг ижодий активлигини кучайтириш, уларнинг куч ва ғайратини улуғвор етти йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажаришга, 1960 йилги халқ хўжалиги планлари ва социалистик мажбуриятларни муддатидан олдин бажаришга, саноат ва қишлоқ хўжалигида, айниқса етти йилликнинг иккинчи йилида мамлакатга 3 миллион 170 минг тонна «оқ олтин» сотиш учун курашга сафарбар қилишда идеология ишларининг ҳамма форма ва методларидан янада яхшироқ фойдаланиш зарурлигини кўрсатиб ўтдилар.

Сурхондарё область партия комитетининг биринчи секретари **О. Ҳакимов** КПСС Марказий Комитетининг қароридан кейин областда идеология ишларини кучайтириш, унинг таъсирчанлигини ошириш юзасидан олиб борилаётган ишлар ҳақида гапирди. Шу вақт ичида марксча-ленинча назарияни ўрганиш бўйича 66 жойда қўшимча тўгарак ташкил қилинди, тўгарак ва семинарлардаги тингловчилар сони 1200 кишидан зиёдроқ кўпайди. Жамоат йўли билан ишлайдиган 34 та сиёсий ўқув кабинети ташкил қилинди. Агитаторларнинг фаолияти сезиларли даражада кучайди, суҳбатлар тушунарли, ҳаёт билан зичроқ боғланадиган бўлиб қолди.

Ўртоқ Ҳакимов халқлар дўстлигининг улуғвор кучини конкрет мисолларда кўрсатиб, Сурхондарё область партия ташкилотлари бундан кейин ҳам меҳнаткашларни коллективизм, социалистик интернационализм ва совет ватанпарварлиги руҳида чарчамай тарбиялай берадилар, деди.

Нотиқ областда халқ маорифи ишининг аҳволи, илмий атеистик пропаганданинг қўйилиши, бу ишлардаги камчиликлар ва уларни бартараф қилиш йўллари ҳақида гапиради ҳамда республика ташкилотларига бир қанча эътирозлар билдиради.

Сурхондарё областида адабиётнинг турли жанрларида ўз қаламларини синаб кўришга ишқивоз талантли ёшлар кўп. Аммо, областда ҳозиргача ёзувчилар союзининг бўлими йўқ. Агар шундай бўлим тузилса ижодкор ёшларни уюштирган, уларга ёрдам берган бўлур эди. Бу масалани ҳал қилиш пайти келди. Областнинг кўп қиррали ҳаёти Тошкент киностудияси чиқараётган фильм ва киножурналларда ифода қилинмайди деса бўлади. Алоқа министрлиги эса областда телевизион кўрсатишни яхшилаш учун малакали мутахассислар юборишни ўйламаётир. Маданият министрлиги ва давлат нашриёти сурхондарёлик қишлоқ хўжалик илғорларининг тажрибалари ҳақида брошюралар чиқаришни планлаштирса, ёмон бўлмас эди.

Ўртоқ Ҳакимов докладда Сурхондарё область партия комитети шаънига айтилган танқидлар тўғрилигига иқрор бўлиб, область партия комитети камчиликларни тугатиш учун, идеология ишлари савиясини кўтариш учун ва шу асосда социалистик мажбуриятларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлаш учун зарур бўлган ҳамма чораларни кўради, деб пленумни ишонтирди.

— КПСС Марказий Комитетининг қарори, — дейди Тошкент область партия комитетининг секретари **Х. Мусахонова**, — пропаганда ишларидаги камчиликларни чуқурроқ англаб олиш ва бу ишни тубдан яхшилаш йўлларини белгилашда барча партия ташкилотларига катта ёрдам берди.

Сўнгги вақтда областда коммунистларнинг, кенг меҳнаткашлар оммасининг марксча-ленинча назарияни, конкрет экономикани ўрганишга бўлган қизиқиши янада кучайиб кетди. Ўтган тўрт ой ичида партия маорифи шохобчалари... шимча 9 мингдан ортиқ киши тортилди. Уларнинг кўпчилиги партиясизлардир. Пропаганданинг ҳаёт билан боғланишини мустаҳкамлашда Оққўрғон, Гулистон ва Чиноз район партия комитетлари Тошкент молия-иқтисод институти, олий партия мактаби ҳамда сиёсий ва илмий билимларни тарқатиш жамиятлари билан ҳамкорликда ўтказган ишлаб чиқариш-иқтисодий конференциялар катта роль ўйнади. Бўлиб ўтган биринчи область иқтисодий конференцияда эса қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва унинг таннархини камайтириш резервларидан тобора кўпроқ фойдаланиш тадбирлари ишлаб чиқилди.

Шу билан бирга ўртоқ Мусахонова айтдики, булар идеология ишларини яхшилашда қўйилган дастлабки қадамлардир, холос. Кўпгина партия ташкилотлари идеология ишларини ташкил қилишда аҳолининг турли группалари хусусиятларини ҳисобга олмайдилар, агитация ишларида ҳар бир кишининг қалбига тўғри йўл топа олмайдилар, хотин-қизлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни ҳар томонлама кучайтириб юбориш, ўқувчи ёшларга таълим бериш ва уларни тарбиялаш ҳақида етарли ғамхўрлик кўрсатмайдилар.

Хотин-қиз кадрлар танлаш ва уларни жой-жойига қўйиш иши бирмунча яхшиланган бўлишига қарамай, бу ишнинг ҳозирги аҳволи талабга жавоб берарли даражада эмас. Баъзи партия ташкилотлари хотин-қизларга ўртоқларча муносабатда бўлмаслик ҳолларига келишувчилик билан қарамоқдалар. Тўғри, хотин-қизларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш ишларидаги жиддий камчиликлар учун биринчи галда область партия комитети ва унинг пропаганда-агитация бўлими айбли. Аммо, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг пропаганда ва агитация бўлими ҳам бу масалага етарли эътибор бермаётганлигини кўрсатиб ўтиш керак.

Ўртоқ Мусахонова мактабларда, хусусан мактаб-интернатлардаги ўқув-тарбия ишларида йўл қўйилаётган камчиликлар ҳақида гапириб, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг фан, олий ўқув юртлари ва мактаблар бўлими халқ маорифи иши билан яхши шуғулланмаётганлигини танқид қилди. Нотиқ қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши илғорларининг тажриба ва ютуқлари ҳақида плакатлар чиқаришни тарғибга солиш масаласини ўртага қўяди.

Илмий ва сиёсий билимларни тарқатиш жамияти республика правлениесининг раиси **И. Мўминов** ўз нутқида жамият ишлари тўғрисида тўхталди.

— Шу йил март ойида, — деди у, — республиканинг ҳамма областларида жамият бўлимларининг ҳисобот-сайлов конференциялари бўлиб ўтди. Бунда КПСС Марказий Комитетининг қароридан кейин жойларда лекция пропагандаси қандай ташкил қилинаётганлиги танқидий кўз билан таҳлил қилинди ва юз берган камчиликларни тезда тугатиш чоралари белгиланди.

КПСС Марказий Комитетининг қарори жамият аъзолари фаолиятини анча кучайтирди. Ўтган йил биринчи кварталида республикада 19 мингдан кўпроқ пулсиз лекция ўқилган бўлса, бу йил биринчи кварталда ўқилган лекциялар сони 29 мингга етди. Лекцияларни ташкил қилишда жамиятнинг Тошкент шаҳар бўлими, айниқса яхши натижаларга эришди.

Бироқ, бир қанча жойда, айниқса Қорақалпоғистон АССР, Сурхондарё области, Фарғона ва Андижон шаҳарларида ҳозир ҳам оммабоп лекциялар кам ташкил қилинмоқда.

Маданият университетлари ташкил қилишда жамият аъзолари актив иштирок этмаётирлар.

Нотиқ лекция пропагандасини кучайтиришда саноат корхоналари, колхоз-совхозлар, олий ўқув юртлари ва илмий муассасаларда ташкил қилинган группалар катта аҳамият касб этаётганлигини кўрсатиб, бу дастлабки ижобий натижалар жамиятнинг бўлимлари ва группаларига маҳаллий партия ташкилотларининг раҳбарлиги кучайиб бораётганлигининг натижаси, деб уқтириб ўтди.

— Аммо, — деди ўртоқ Мўминов, — сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи жамият жиддий камчиликлардан ҳоли эмас. Ҳозир ҳам сиёсий-иқтисод, марксча-ленинча фалсафа, ҳозирги замон табииёти, илмий атеизм масалалари бўйича лекциялар кам ўқилмоқда. Баъзи лекцияларда догматизм ва қироатхонликка, ҳаётдан, коммунистик қурилиш практикасидан ажралиб қолиш каби ярамас ҳолларга барҳам берилмаган.

Ўртоқ Мўминов Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг ижтимоий фанлар бўлими ишлари ҳақида муфассал тўхталди. Бир мингга яқин ходимни уюштирган бу бўлим республика партия ташкилотининг раҳбарлигида йирик илмий коллективга айланди. У ўтган йили умумий тиражи 500 минг нусхадан зиёд бўлган 600 босма листдан ортиқ илмий маҳсулот берди. Лекин академиянинг ижтимоий фанлар муассасалари фаолиятида камчиликлар оз эмас ва булар Ўзбекистон КП Марказий Комитети томонидан жуда тўғри танқид қилинди.

Андижон область партия комитетининг секретари **А. Эгамбердиев** қишлоқ районларидаги кадрларнинг иқтисодий ўқуви масаласига тўхталади. Кўпгина жойда иқтисодий семинар ташкил қилиниб, уларда партия в совет ходимлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, колхоз раислари ва бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари ўқимоқдалар. Машғулот темалари ҳар бир районнинг хўжалик хусусиятларини ҳисобга олиб тузилади. Колхоз активи—бригада бошлиқлари, ферма мудирлари, участка агрономлари учун иқтисод мактаблари ташкил этилган. Буларда хўжалик ҳисобини жорий қилиш, маҳсулот таннархини камайтириш ва шу каби масалалар ўрганилмоқда.

Партия ташкилотлари пропаганданинг таъсир доирасини кенгайтириш учун идеология ишининг турли формаларидан фойдаланмоқдалар. Масалан, Наманган шаҳар партия комитети ҳамма маҳаллалараро агитгруппалар ташкил қилди. Бу группаларга ўша маҳаллаларда яшовчи коммунистлар ва партиясиз активлар тортилди. Сталин районининг қишлоқларида колхозчиларнинг уйларида агитпунктлар ташкил қилинмоқда. Булар аҳоли яшаб турган жойда оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришга ёрдам бермоқда. Андижон шаҳар партия комитетининг лекторлари ва агитаторлари чойхоналарда қизиқарли суҳбатлар ўтказмоқдалар. Кўпгина колхозларда бичиш-тикиш тўгараклари ташкил қилинган. Колхозчи хотин-қизлар бу тўгаракларга актив қатнашмоқдалар.

Ўртоқ Эгамбердиев аҳолига кино хизмати кўрсатиш ҳақида гапириб, Маданият министрлиги энг яхши совет фильмларини ўзбек тилига жуда секинлик билан дубляж қилаётганлигини танқид қилди. «Ўзбекфильм» студияси аҳолининг ўсиб бораётган маданий эҳтиёжларини яхши қондиролмаётир. Кўпчилик томошабинлар бу студиянинг «Мафтунингман» фильмини кўргандан кейин уни жиддий киноя билан «Сендан ҳафсалам пир бўлган» дея бошладилар. Республика областларидаги меҳнаткашларнинг кўп қиррали жўшқин ҳаётини ифодалайдиган киножурналлар кам чиқарилмоқда.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари **М. Иброҳимов** ўз нутқида партия ташкилотларининг ғамхўрлиги туфайли республикада комсомол сиёсий маорифининг тармоғи кенгайганлиги, унда 130 мингга яқин комсомол-ёшлар ўз савияларини ошираётганлиги ҳақида гапирди. Кўпгина йигит ва қизлар партия маорифи тўгаракларида, кечки мактабларда, олий ўқув юртлари ва техникумларнинг сиртқи бўлимларида ўқимоқда. Ўзбекистон комсомол Марказий Комитети яқинда КПСС Марказий Комитетининг пропаганда тўғрисидаги қарорига бағишлаб, комсомол пропагандистларнинг биринчи республика конференциясини ўтказди.

Тарбиявий ишнинг янги формалари — маданият университетлари, халқ театрлари ва шу кабилар тармоғи тобора кенгаймоқда. Бу йил биринчи марта «Коммунизм — авлодимизнинг амалий вазифаси» деган комсомол-сиёсий тўгараклари ташкил қилинди ва бу тўгаракларда 8 мингга яқин йигит-қиз ўқимоқда. Республика комсомол ташкилоти ёшларни пролетар интернационализми, совет ватанпарварлиги ва халқлар дўстлиги руҳида тарбиялаш масаласига тобора кўпроқ эътибор бермоқда. Қўшни республикалар ёшларининг бир-бирларига бориш-келиши, турли шаҳар ва область ёшларининг социалистик мусобақаси, дўстлик ҳафталиклари ўтказиш яхши одат бўлиб қолди. Ёшлар рус тилини — улуғ Ленин тилини зўр қизиқиш билан ўрганмоқда. Ҳозир республикадаги колхоз-совхозларда рус тилини ўрганиш бўйича 600дан ортиқ тўгарак ишлаб турибди.

Шундан сўнг ўртоқ Иброҳимов ўз нутқида комсомол ташкилотларининг тарбиявий ишлари савияси КПСС Марказий Комитетининг партия пропагандаси ҳақидаги қарорида кўрсатилган талаб даражасида эмаслигини уқтириб, бу соҳадаги жиддий камчиликлар ҳақида гапиради. У айтадики, ҳар йили ёшларнинг ўқувини ташкил қилиш, уларнинг умумий ва техника билимини ошириш учун жуда кўп маблағ ажратилади. Лекин бу маблағлардан кам фойдаланилади. Бу йил ишчи ва қишлоқ ёшлари мактабига қабул қилиш плани республикада атиги эллик процент бажарилди. Бу ишга Хоразм ва Фарғона областларида, айниқса кам эътибор берилди. Бунда республика комсомол Марказий Комитети ва Маориф министрлиги кўп жиҳатдан айблидир.

(Давоми иккинчи бетда).

КОММУНИЗМ УЧУН АКТИВ КУРАШЧИЛАРНИ ВОЯГА ЕТКАЗАЙЛИК

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленумидан

(Боши биринчи бетда).

Қиз-жувонлар ўртасида тарбиявий ишларни ҳар томонлама кучайтириш зарур. Қизларнинг мактабдан кетиб қолиши каби ҳолларга узил-кесил барҳам бериш лозим. Бунинг учун комсомол ташкилотлари, педагоглар, халқ маорифи органларининг масъулиятини кучайтириш керак. 10-синфни битириб чиққан қизлардан клуб, кутубхона, савдо ходимлари тайёрлайдиган курслар тармоғи кўпайтирилса, жуда яхши бўлур эди.

Ўртоқ Иброҳимов комсомол Марказий Комитети бундан буён ҳам баъзи комсомол ходимларининг ярамас хулқ-атворларига қарши қатъий кураш олиб боражагини уқтириб, сўзининг охирида бундай деди:

— Бу ишда биз принципиалликни камтарлик ҳиссини йўқотиб қўйган, ўзининг шахсий манфаатини давлат манфаатидан устун қўйиб, шахсий иморатлар қураётган баъзи раҳбар ходимларнинг танобини тортиб қўяётган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетидан ўрганмоқдамиз.

Комсомол партия ташкилотларининг раҳбарлиги остида, ғоявий-сиёсий ишлар савиясини кучайтириш асосида ёшларнинг бутун куч ва ғайратини республика олдида турган вазифаларни муваффақиятли бажаришга сафарбар этади.

Туркистон ҳарбий округи сиёсий бошқармасининг ходими **К. И. Кармазин** КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленуми, XXI съезд қарорлари, Марказий Комитетнинг партия пропагандаси тўғрисидаги тарихий ҳужжати билан қуролланган армия партия ташкилотлари округ қўшинлари шахсий составини ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш ишларини анча кучайтирдилар, деди. Ўнларча марксизм-ленинизм кечки университетлари очилди, кечки партия мактаблари тармоғи кенгайтирилди. Солдат ва офицерлар КПСС тарихини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Идеология ишларида ҳарбий қисмларнинг команда состави актив иштирок этмоқда. Ўзбекистон партия ва совет раҳбар ходимлари тез-тез солдатлар орасига бориб, сиёсий докладлар қилаётганликлари жуда зўр тарбиявий аҳамиятга эга бўлмоқда.

Корхоналарнинг коллективлари ва колхоз-совхозлар ҳарбий қисмлар билан алоқани тобора кучайтирмоқдалар.

Бухоро область партия комитетининг секретари **А. М. Қўчқоров** Марказий Комитет қарорини амалга ошириш учун область партия ташкилотлари қандай тадбирлар кўраётганликлари ҳақида гапирди. Жойларда ташкил қилинган иқтисодий тўгарак ва семинарларга раҳбарлик қилиш учун зарур назарий тайёргарлиги ва пропагандистлик тажрибаси бўлган саноат ва қишлоқ хўжалиги мутахассисларидан 40 дан ортиқ киши қўшимча жалб қилинди. Пропагандистларнинг, ўрта ва саккиз йиллик мактаб директорларининг икки кунлик семинарлари ўтказилди. Қарийб ҳамма сиёсий маориф уйлари ва кабинетларида методик советлар тузилган. 15 йирик корхона ва совхозда жамоатчилик йўли билан ишлайдиган сиёсий маориф кабинетлари ташкил этилди. Свердлов, Қоракўл, Ғиждувон, Томди районларидаги бир қанча қишлоқ хўжалик артелларида Москва область партия ташкилотларининг тажрибалари асосида қишлоқ хўжалик экономикасини ўрганиш юзасидан 3—4 машғулотга мўлжалланган қисқа муддатли курслар ташкил этилди. Областда энг яхши пропагандистларнинг иш тажрибаларини алмаштириш семинарлари мунтазам ишлаб турибди, илғор корхоналар, колхоз-совхозлар ва фермаларга тез-тез экскурсиялар ташкил қилиниб турибди. Область партия комитети 14 қишлоқ хўжалик новаторининг иш тажрибасини умумлаштирган махсус варақа чиқарди.

Область партия ташкилоти Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарорини амалга ошира бориб, қишлоқ зиёлилари ўртасидаги ишни анча жонлантирди, сиёсий фаолиятга уларни актив жалб эта бошлади. 1100 дан кўпроқ ўқитувчи, врач, агроном, зоотехник сиёсий мактабларга, тўгарак ва назарий семинарларга раҳбарлик қилмоқдалар.

Бироқ область партия ташкилотининг идеология ишларида ҳали жиддий камчиликлар ҳам мавжудлигидан кўз юмиб бўлмайди. Областнинг кўпгина колхозлари пахтадан кам ҳосил олаётганлиги, уларда чорвачиликнинг маҳсулдорлиги пастлиги шу ишимизнинг хира томонидир.

Шунингдек, у айтдики, республика газета ва журналлари КПСС Марказий Комитетининг тарбиявий ишларни ижобий мисоллар воситасида олиб борилсин деган кўргазмасини қониқарсиз бажармоқдалар, колхоз ва совхоз партия ташкилотларининг иш тажрибалари ҳақида кам материаллар ёритмоқдалар.

Партия ходимлари, пропагандист ва агитаторлар Москвада чиқадиган агитатор ва пропагандистлар кутубхоначасидан жуда кўп фойдали нарсаларни ўрганмоқдалар. Афсуски, булар ўзбек тилига таржима қилинмаяпти. Уларни таржима қилиш билан бирга, Ўзбекистон партия ташкилоти материаллари асосида ҳам шундай кутубхоначалар ташкил қилишни уюштирса яхши бўлур эди.

Фарғона область партия комитетининг секретари **С. Тоштемиров** ўз нутқини меҳнаткашлар ўртасидаги ғоявий-сиёсий ишларни кучайтиришда пропагандист кадрларнинг ролини ошириш масаласига бағишлади. Областдаги партия ташкилотлари, тўгарак, семинар раҳбарларини, лекторларни танлаш ишини яхшиламоқдалар. Ҳозир улар сафида халқ хўжалиги ва маданий соҳа мутахассислари, партия ва совет ходимлари жуда кўп. Корхона ва совхозларда жамоатчилик йўли билан тузилган сиёсий маориф кабинетлари ҳам пропагандистларга катта ёрдам бермоқда. Бу жиҳатдан айниқса Қўқон паровоз депосида тузилган кабинет иши диққатга сазовордир.

Партия ташкилотлари сиёсий агитация ва пропаганда ишининг форма ва методларини кўпайтириш учун интилмоқдалар.

Область ва район партия комитетлари идеология ишлари жонли, ижодий характерга эга бўлишини таъминлаш учун бу соҳага бўлган раҳбарликни тобора такомиллаштирмоқдалар.

Ўртоқ Тоштемиров қайд қилиб ўтдики, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг пропаганда ва агитация бўлими жамоат йўли билан тузилган сиёсий кабинетларнинг иш тажрибаларини ўрганиш ва умумлаштиришда маҳаллий партия ташкилотларига етарли ёрдам кўрсатмаётир. Республика газета ва журналлари пропагандистларни назарияни коммунистик қурилиш практикаси билан қандай боғлаб олиб боришга ўргатадиган мазмундор материалларни кам ёритмоқдалар. Сиёсий ва илмий билимларни тарқатиш республика жамияти эса баъзан жойларга жуда ўқувсиз лекторларни юбормоқда.

— Иқтисодий билимларни пропаганда қилиш кенгайиб бораётганлиги туфайли, — дейди нотиқ, — республикамизнинг хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда қишлоқ хўжалик экономикаси бўйича махсус дарслик тайёрлаш ва нашр этиш зарурлиги ни турмуш тақозо этмоқда.

Ўзбекистон ССР маданият министри **С. Муҳамедов** республиканинг маданий-оқартув муассасалари КПСС XXI съезди тарихий қарорларини амалга ошира бориб, партия ташкилотлари раҳбарлигида оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришда актив қатнашаётганликлари ҳақида гапиради. Бироқ, — деди у, — бу ишлар савияси КПСС Марказий Комитетининг қарорида кўрсатилган даражада эмас.

Республикада маданий-оқартув ишларининг янги формалари — маданият университетлари, халқ театрлари, лекторий ва шу кабилар тармоғи ҳали тез кўпаяётгани йўқ. Кўпгина қишлоқ кутубхоналарига янги адабиётлар кам келтирилмоқда.

Бу аҳволнинг юз беришига Маданият министрлиги ва унинг маҳаллий органлари маданий-оқартув муассасалари ишига бўш раҳбарлик қилаётганликлари, маданий-маориф соҳасида ишлаётган ходимларнинг кўпчилигининг савияси етарли даражада эмаслиги, уларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш тўғрисида ғамхўрлик бўшлиги, маданий муассасаларнинг моддий-техника базалари кучсизлиги сабаб бўлмоқда.

Ҳозирги вақтда Маданият министрлиги касаба союз ташкилотлари ва Комсомол Марказий Комитети билан биргаликда маданий-маориф кадрларини тайёрлаш ва уларнинг составини яхшилаш тадбирларини кўрмоқда. Бу йил ҳар бир колхозда кутубхона ташкил этиш, яқин 2—3 йил ичида эса ҳар бир қишлоқ хўжалик артелида, ҳар бир совхозда клуб бўлишига эришиш вазифаси олдимизда турибди. Кўп областларда бу соҳада амалий иш бошлаб юборилди. Масалан, Сурхондарё область партия комитети колхозларнинг планига мувофиқ 200 минг нусхадан ортиқ китоб фондига эга бўлган 78 кутубхона очиш ташаббусини қувватлади. Денов район партия комитети ва район ижроия комитети маданий-оқартув муассасалари қуришнинг уч йиллик планини ишлаб чиқди. Бу иш билан ҳамма жойда ҳам шундай шуғулланилса яхши бўлур эди.

Шундан кейин ўртоқ Муҳамедов аҳолига кино хизмати кўрсатишдаги камчиликлар ҳақида гапиради. Ҳақиқатан ҳам, ўзбек тилида кинокартиналар кам. Фан ва техника ютуқларини кино орқали пропаганда қилиш бўш. Маданият министрлиги ва унинг маҳаллий органлари жойларда юз бераётган ана шу хунук аҳволни тузатиш учун тегишли тадбирларни кўрмоқда.

Қорақалпоғистон область партия комитетининг секретари **А. З. Завьялов**га сўз берилади. У идеология фронтининг ходимлари ва барча меҳнаткашлар партия Марказий Комитетининг қарорини зўр қизиқиш билан кутиб олганликлари ва ўрганаётганликлари ҳақида гапиради. Бу қарор пропагандистлар, агитаторлар, маданий-маориф муассасалари ходимлари, саноат ва қишлоқ хўжалик илғорлари, олимлар, ёзувчилар, партия, совет ва комсомол ходимлари иштирокида область партия комитетининг пленумида, шаҳар ва район партия комитетлари пленумларида, партия активи йиғилишларида ҳамда бошланғич партия ташкилотларида кенг муҳокама қилинди ва идеология ишларини кучайтириш юзасидан уларда белгиланган конкрет тадбирлар ҳозир изчиллик билан амалга оширилмоқда.

Қорақалпоғистонда иқтисодий билимларни, илғор тажрибаларни, фан ва техника муваффақиятларини пропаганда қилиш ишлари анча кучайтирилди.

Қорақалпоғистон партия ташкилоти хусусий мулкчилик майлларига, хотин-қизларга бой-феодалларча муносабатда бўлиш, диний, алдоқчилик, маиший бузуқлик каби эскилик қолдиқларига қарши курашни кучайтирмоқда. Бу ишда жамоатчилик — халқ дружиналари, ўртоқлик судлари, ишлаб чиқариш кенгашлари катта ёрдам бермоқда. Хотин-қизлар, ёшлар, зиёлилар ўртасида, шунингдек, аҳоли яшаб турган жойда ғоявий-тарбиявий ишларни кучайтириш учун зарур чоралар кўрилмоқда.

Ўртоқ Завьялов ҳали идеология ишларида жиддий камчиликлар ҳам мавжудлигини қайд қилиб, Ўзбекистон кино ходимларига жиддий эътирозлар билдирди. Бизда узоқ ўтмишдаги машҳур маърифатпарварлар ҳаёти ҳақида жуда кўп тарихий фильмлар чиқарилаётгани ҳолда, ҳозирги замон темасида камдан-кам картиналар чиқарилаётганлигига бефарқ қараб бўлмайди. Республикада кино санъатининг аҳволи учун жавобгар бўлган коммунистлардан бу соҳадаги қолоқликка тезроқ барҳам беришни талаб қилиш керак.

Нотиқ Қорақалпоғистонга аҳён-аҳёндагина концерт группалари юбораётганлиги учун Ўзбекистон ССР Маданият министрлигини танқид қилди.

Ўзбекистон ёзувчилар союзининг биринчи секретари **К. Нуъмонов** (Яшин) ўз нутқини адабиёт масалаларига бағишлади. У айтдики, Ўзбекистон совет адабиёти тараққиётида партиянинг тарихий ҳужжатлари, дастлаб КПСС Марказий Комитетининг биринчи секретари Никита Сергеевич Хрушчевнинг «Адабиёт ва санъатнинг халқ ҳаёти билан алоқасини янада мустаҳкамлаш ҳақида»ги ҳамда совет ёзувчиларининг III съездидаги нутқлари ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади. КПСС Марказий Комитетининг партия пропагандаси ҳақидаги қарорида ҳам адабиётчилар олдига катта вазифалар қўйилган.

Нотиқ Ўзбекистон ёзувчилари яратаётган асарлар ҳақида гапириб, уларнинг ижоди ҳаётга тобора яқинлашиб бораётганлигини уқтириб ўтади.

Москвада бўлган декададан кейин ёзувчилар колхозларга, республиканинг йирик янги қурилишлари ва саноат корхоналарига бордилар. Бу эса янги асарлар ёзиш учун, биринчи галда совет адабиётининг жанговар жанри бўлган очерк ёзиш учун жуда кўп қимматли материаллар тўплаш имкониятини берди. Бадиий асарлар ҳақида ижодий баҳслашиш ва муҳокама қилиш, китобхонлар билан учрашувлар ўтказиш адабиётчиларга катта ёрдам бермоқда.

Сўнгги вақтларда Ўзбекистонда қардош рус, украин, тожик, озарбайжон адабиётининг кечалари ўтказилди. Ҳозир қозоқ адабиёти кечаси ўтказишга тайёргарлик кўрилмоқда. Бир неча кундан кейин Ўзбекистон ёзувчилари Озарбайжонга, кейин Украинага борадилар. Бу, ўзбек адабиётининг қардош адабиётлар билан алоқасини янада мустаҳкамлашда, ижодий тажрибаларни ўртоқлашишда катта роль ўйнаши табиийдир.

Бирмунча ютуқлар қўлга киритилганига қарамай, бизда ишчилар, қурувчилар, колхозчилар ҳақида, замондошларимизнинг — етти йиллик қаҳрамонларининг бой ички дунёси ҳақида юксак бадиий маҳорат билан ёзилган ёрқин асарлар ҳали кам.

Ёзувчилар союзининг правлениеси ва партия ташкилоти ижодий кучларни активлаштириш, янги тўлақонли, давримизнинг бой воқеаларига муносиб асарлар яратиш учун тегишли тадбирларни кўрмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг қарори меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда адабиётнинг ролини янада оширишга чақиради, ёш ёзувчиларни тарбиялаш ишини кучайтиришни талаб қилади. Ёш ёзувчилар доимий семинарларда қатнашиб, адабий консультация олишдан ташқари, ёзувчилар союзининг ижодий секциялари ишига ҳам жалб қилинмоқда. Май ойида республика ёш ёзувчиларининг конференцияси ўтказилади.

Шундан кейин ўртоқ Яшин бадиий адабиётни тарқатишга халақит бераётган жиддий камчиликлар ҳақида гапиради. «Узбеккнижторг», — дейди у, — республика ёзувчиларининг асарларини жуда суст пропаганда қилмоқда. Улар бунга «жойларда шеърий китобларни сотиб олмаётирлар» деб важ кўрсатадилар. Бу нарса нашриёт планига ҳам таъсир кўрсатди. Биз «Узбеккнижторг» ва Давлат бадиий адабиёт нашриёти поэзияга бўлган муносабатини ўзгартирар деб ўйлаймиз.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси **Г. Ф. Наймушин** партия Марказий Комитетининг қарори омма орасида олиб борилаётган идеология ишларини тубдан яхшилашда партия ва барча жамоат ташкилотлари учун муҳим программ ҳужжат бўлиб хизмат қилади, деди. Партия ташкилотлари ўзларининг ғоявий-тарбиявий фаолиятларида ҳар бир кишининг кўнглига йўл топа билишлари, совет кишиларининг ҳушёрлигини тинмай оширишлари керак.

Кишилар билан якка ҳолда иш олиб бориш — энг самарали ишдир. Бу ишни аҳолининг турли группалари хусусиятларини, ёши ва касбини ҳисобга олган ҳолда уюштириш керак. Айниқса ёшларни сиёсий-ғоявий жиҳатдан тарбиялашга, уларни меҳнатда чиниқтиришга алоҳида эътибор бериш лозим.

Ўртоқ Наймушин илмий атеистик пропаганда ҳақида гапириб, буни системали суратда олиб боришни, бу муҳим ишга олимларни, фаннинг турли соҳаларидаги мутахассисларни жалб қилиш зарурлигини кўрсатади.

— Республика давлат хавфсизлиги органи ходимлари, — деди ўртоқ Наймушин, — партия ташкилоти раҳбарлигида жамоатчилик ёрдами билан, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшадилар.

— Шаҳримизда, — деди Самарқанд шаҳар партия комитетининг секретари **М. Ҳақбердиев**, — жуда кўп ўрта ва олий ўқув юртлари бор. Уларда минглаб студентлар ўқимоқда. Шунингдек шаҳарда зиёлиларнинг жуда катта отряди ишламоқда. Шунинг учун ҳам студент ёшлар ўртасида идеология ишларини кучайтиришни, етти йиллик вазифаларини ҳал қилишда ва оммани коммунистик руҳда тарбиялашда зиёлиларнинг ролини оширишни шаҳар партия ташкилоти ўзининг энг муҳим вазифаси деб ҳисоблайди.

Шаҳардаги саноат корхоналарида ишлаётган инженер ва техниклар техника тараққиёти учун курашда актив иштирок этмоқдалар, рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракатини кучайтиришга ёрдамлашмоқдалар. Олий ўқув юртлари кафедраларининг саноат корхоналари билан алоқаси кучаймоқда. Қишлоқ хўжалик институтининг ходимлари пахтачилик ва чорвачилик илғорларининг бой тажрибаларини ўрганиш ва пропаганда қилишда қишлоқ партия ташкилотларига ёрдамлашмоқдалар. Экономистлар пахта етиштиришга бўлаётган сарфни камайтириш ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари таннархини камайтириш проблемалари устида жиддий иш олиб бормоқдалар. Зиёлилар лекция пропагандасида фаол қатнашаётирлар. Самарқанддаги рус драм театри коллективи маданият муассасалари ходимлари ва ёшлар учун студия ташкил қилиб, қимматли ташаббус бошлаб берди.

Нотиқ уқтириб ўтдики, шаҳар партия комитети ва бошланғич ташкилотлар лекция пропагандаси билан етарли даражада шуғулланаётганликлари йўқ, улар бу масалада кўпинча сон орқасидан қувиб, лекцияларнинг ғоявий жиҳатдан юксак савияда бўлишига кам эътибор бераётирлар.

Ўртоқ Ҳақбердиев маҳаллий радио эшиттиришни кенгайтириш, марксча-ленинча назариянинг актуал масалалари бўйича, иқтисодий проблемалар ва илмий атеизм темаларида республикада оммабоп брошюралар нашр қилиш зарурлигини кўрсатиб ўтади.

Хоразм область партия комитетининг секретари **Н. Ҳ. Қаландаров** докладда Хоразм область партия комитети адресига айтилган танқидий гаплар тўғрилигига иқрор бўлади. У айтдики, ҳақиқатан ҳам идеология ишларини Марказий Комитет талаб қилган даражага кўтариш учун ҳали етарли тадбир кўрилмаётир. Коммунистларнинг кўпгина қисми сиёсий маориф ўқувига жалб қилинмаган. Кўп тўгарак ва мактаблардаги машғулотлар ижодий характерга эга эмас, улар ишлаб чиқаришни юксалтириш вазифаларига бўйсундирилмаган. Кадрларнинг мустақил ўқиши бўш уюштирилган.

Ўртоқ Қаландаров партия ташкилотлари идеология ишларидаги ана шу камчиликларни тезроқ тугатишга эътиборни кучайтираётганликлари ҳақида гапириб, пропагандист кадрларнинг савиясини ошириш, уларнинг тажрибаларини алмашишни уюштиришга доир бир қанча таклифлар киритади. Нотиқ «Ўзбекистон коммунисти», «Партия турмуши» журналлари ва «Агитатор блокноти» пропаганда ва агитацияни ҳаёт билан боғлаб олиб боришда пропагандист ва агитаторларга дуруст қўлланма бўладиган методик материалларни жуда кам ёритмоқда, деди.

Пленумда Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари **Ш. Р. Рашидов** нутқ сўзлади.

* * *

Пленум муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Партия пропагандасини янги вазифалар даражасига кўтарайлик

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг II пленумида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. РАШИДОВ нутқи

Ўртоқлар!

Ғалаба қилган социализм мамлакати бўлган бизнинг бутун улуғ мамлакатимиз зўр яратувчилик ғайратига тўлиб тошиб, заводлар, фабрикалар ва қурилишларда, колхоз ва совхозларда етти йиллик планни муддатидан олдин бажариш учун социалистик мусобақа тобора кенг авж олмоқда.

Совет халқининг қаҳрамонона меҳнати, жаҳоншумул тарихий ғалабалари ҳамиша барҳаёт улуғ Ленин идеяларининг, азиз йўлбошчимиз Ильич идеяларининг ёрқин ифодасидир. Яқинда мамлакатимиз халқлари, халқ демократияси мамлакатларининг халқлари, бутун прогрессив инсоният улуғ Ленин туғилган куннинг 90 йиллигини тантанали ва шодиёна нишонладилар.

Инсониятнинг энг донишманд кишилари асрлардан бери орзу қилиб келган, марксизм-ленинизм идеяларининг сўнмас нури билан йўли ёритилиб турган коммунизм совет кишиларининг кундалик, амалий иши бўлиб қолди.

Улуғ етти йилликнинг биринчи йилида ва унинг иккинчи йилининг биринчи кварталида социалистик Ватанимиз меҳнаткашлари эришган муваффақиятлар ҳаммамизни қувонтирмоқда, ҳаммамизда қонуний фахрланиш ҳиссини туғдирмоқда. Бу муваффақиятлар Советлар мамлакатини тағин ҳам кўпроқ улуғлади, Коммунистик партиянинг бутун совет халқининг ижодкор ақл заковоти, социалистик тузумнинг шакшубҳасиз афзалликларини, марксизм-ленинизм таълимотининг тантанасини, Ленин яратган Коммунистик партия миллий сиёсатининг тантанасини бутун дунё олдида яна бир марта яққол намойиш қилиб кўрсатди.

Қурилишимизнинг ҳозирги босқичида, коммунизмнинг моддий техника базасини вужудга келтириш куннинг амалий вазифаси бўлиб қолган бир пайтда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш масалалари илгари мисли кўрилмаган равишда биринчи ўринга қўйилмоқда.

Коммунизм ғалабаси учун моддий-техника базасини вужудга келтириш қанчалик зарур бўлса, ўтмишнинг ҳамма сарқитларидан холи бўлган янги кишини тарбиялаш ҳам шунчалик зарурдир.

Ҳар бир совет кишиси қайси участкада ишламасин, у коммунизм учун олиб борилаётган умумхалқ курашида ўз ролини аниқ тушуниши ва ўзининг бутун кучини шу улуғ мақсадга эришишга онгли равишда сарфлаши кераклиги ҳозир жуда муҳимдир.

Шу сабабли партиямиз меҳнаткашларни коммунизмнинг улуғ идеаллари руҳида тарбиялаш масалаларига жуда катта эътибор бермоқда. Шу сабабли Ленин васиятларини амалга оширмоқ учун ҳормай-толмай изчиллик билан кураш олиб боришда ажойиб ўрнак кўрсатаётган содиқ ленинчи Никита Сергеевич Хрушчев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети шу йилнинг бошида жуда муҳим программ ҳужжатни — «Ҳозирги замон шароитида партия пропагандасининг вазифалари тўғрисида»ги қарорни қабул қилди. Бу қарор узоқ вақт давомида олиб бориладиган идеология ишининг мазмуни, формаси ва методларини белгилаб берди.

Бунда гап бутун идеология ишимизни коммунистик қурилишни кенг авж олдириш даврининг вазифаларига мос бўлган янги босқичга кўтариш тўғрисида бораётир. Бунда гап партия пропагандасининг доирасини анча кенгайтириш, партиямизнинг ғоявий таъсир ўтказиш соҳасидаги энг бой воситаларининг ҳаммасидан — сиёсий маориф, лекция, матбуот, радио, телевидение, кино, бадиий адабиёт ва санъатдан кенг фойдаланиш тўғрисида бораётир.

КПСС Марказий Комитети қарорининг улуғ аҳамияти ва чуқур мазмуни, шунингдек, республикада партия пропагандасининг аҳволи докладда ҳам, пленум қатнашчиларининг нутқларида ҳам батафсил кўрсатиб ўтилди. Бу ерда айтилган гапларни такрорлашнинг ҳожати йўқ. Лекин мен партия пропагандасига конкрет ва моҳирлик билан раҳбарлик қилишнинг, партия пропагандасини ҳаёт билан, хўжалик ва маданий қурилишнинг кундалик практикаси билан чамбарчас боғлаб олиб боришнинг жуда катта аҳамияти борлигини яна бир марта уқтириб ўтмоқчиман.

РАҲБАР КАДРЛАРНИНГ ИДЕОЛОГИЯ ИШИ УЧУН БЎЛГАН МАСЪУЛИЯТИНИ ОШИРАЙЛИК

КПСС Марказий Комитетининг қарори партия пропагандасининг конкрет ва муайян мақсадга қаратилган бўлишини, меҳнаткашларни коммунистик аҳлоқнинг, меҳнатга, ижтимоий бурчга коммунистик муносабатда бўлишнинг юксак принциплари руҳида тарбиялашга, ростгўйлик, виждонлилик ва онгли интизом руҳида, партия томонидан қўйилган хўжалик вазифаларини муваффақиятли бажариш руҳида тарбиялашга ёрдам берадиган пропаганда бўлишини талаб қилади.

Бу одамлар билан ишлаш барча партия ташкилотларининг ва шу ташкилот раҳбарларининг амалий фаолиятида асосий вазифа бўлиб қолиши демакдир. Бизнинг руҳлантирувчи большевистик сўзимиз ҳар бир кишининг қалбига бориб етиши, ҳар бир меҳнаткаш Ватан қудратини мустаҳкамлашдаги, Ватан бойликларини кўпайтиришдаги, коммунизм ғалабасини таъминлашдаги ўз ролини бутун қалби билан тушуниб олиши керак.

Кўп миллион оммани коммунистларча яшаш ва меҳнат қилишга одатлантириш осон вазифа эмас. Буржуа идеологлари аҳолининг баъзи бир қолоқ қисми онгида ҳали ҳам сақланиб келаётган ўтмишнинг зарарли сарқитларини четдан туриб қувватлашга, кучайтиришга зўр бериб уринаётган бир вақтда бу вазифани енгил иш деб бўлмайди. Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш вазифасини бир зўр бериш билан ҳал қилиб бўлмайди. Бу йўлда тинмай ишлаш, эпчиллик, сабр ва матонат билан ишлаш керак.

Аммо, баъзи партия ходимларимиз кундалик сиёсий ишнинг муҳимлигига ҳали ҳам етарли аҳамият бермасдан келмоқдалар. «Правда» ўзининг 6 апрелдаги бош мақоласида тўғри қайд қилиб ўтганидек, пропагандани кучайтиришга, унинг ҳаёт билан боғланишини мустаҳкамлашга фақат умумий гаплар билан даъват қилиб, лекин шу мақсадни рўёбга чиқармоқ учун амалда кам иш қилаётган раҳбарлар бизда ҳали ҳам оз эмас.

Бундай ҳодисалар баъзан кулгули тус олмоқда. Биз Марказий Комитетда қарорлар қабул қиламиз, бу қарорларда нима ишларни қандай қилиш кераклигини кўрсатамиз, аммо баъзи обкомлар ва райкомлар шу қарорларнинг бажарилишини ташкил этиш ўрнига, уларни деярли сўзма-сўз кўчириб олиб қарорлар чиқарадиларда, бутун ташкилотчилик ишини эса қуйи партия ташкилотларининг устига юклаб қўядилар. Ҳатто шундай фактлар ҳам учрамоқдаки, айрим район партия комитетларининг секретарлари колхозчиларнинг ёки совхоз ишчиларининг йиғилишларида сўзга чиқиб, оммавий-сиёсий ишни кучайтиришга уларни даъват этадилар. Хўш, бу ишни колхозчи, совхоз ишчиси кучайтириши керакми, ёки район партия комитетининг секретари кучайтириши керакми деган савол туғилади.

Бундай партия ходимларига В. И. Лениннинг қуйидаги сўзларини эслатиб ўтмоқ керак: «Сиёсий дабдабалар камроқ бўлсин, зиёлиларча муҳокама юритишлар камроқ бўлсин. Турмушга яқинроқ кирайлик. Ишчи ва деҳқонлар оммаси ўзининг кундалик ишида **янги** жамиятни **амалда** қандай қураётганлигига кўпроқ **эътибор** берайлик. Бу янгилик қанчалик **коммунистик** янгилик эканлигини текширишга кўпроқ эътибор берайлик».

Партия пропагандаси — коммунизм идеяларини, партия ва ҳукумат қарорларини пропаганда қилиш демакдир, илғорлар тажрибасини, фан ва техника муваффақиятларини пропаганда қилиш, одамларнинг маданий техника савиясини ошириш тўғрисида доимий ғамхўрлик қилиш демакдир. Бу кун сайин пухта ўйлаб, конкрет ишлашни, аҳоли турли табақаларининг, турли группаларининг эҳтиёжларини ҳисобга олиб, ишни шунга яраша ташкил этишни, идеология фронтининг ҳамма участкаларида ишни пухта, аниқ ташкил этишни, оммага ғоявий таъсир ўтказиш воситаларининг ҳаммасидан фойдаланишни талаб қиладиган жуда мураккаб юмушдир. Одамларнинг кайфиятини муттасил ўрганиб бориш, уларнинг фикрларига ва таклифларига қулоқ солиб бориш, уларнинг талабларини ўз вақтида адо этиш, коммунистик қурилиш улуғ ишининг ҳеч шубҳасиз ғалаба қозонишига уларда ишонч туғдириш жуда муҳимдир.

Сиёсатни хўжаликдан ажратиб бўлмайди, шунингдек, хўжаликни ҳам сиёсатдан ажратиб бўлмайди деб, буларни бир-бирига қўшиб олиб бориш керак деб ўзлари кўп гапирсалар ҳам, амалда сиёсий ишни кундалик хўжалик қурилишидан ажратиб қўяётган ходимларнинг бу камчиликларини жиддий тузатиб қўйишимиз керак.

Кимки тарбиявий иш ўрнига қуруқ маъмуриятбозлик билан шуғуллана берса, партия пропагандасини кучайтириш зарур деган умумий гапларни гапириб, бунинг учун амалда ҳеч бир иш қилмаса, у ишонтириш методига асосланган партиявий ишнинг алефбесини тушунмаган кишидир.

Шу жиҳатдан қараганда, Шофрикон район партия комитетининг собиқ секретари ўртоқ Ниёзматовнинг фаолияти характерлидир. У ўзининг ғоявий-сиёсий савиясини ошириш устида бутунлай ишламай қўйди, пропаганда ва агитация масалаларига сира эътибор бермади. Районда кўпгина агитколлективлар қоғозда бор-у, амалда йўқ бўлиб кетганлигига, сиёсий маориф тўгаракларида машғулотлар яхши бормаётганлигига, аҳолининг бир қисми партия ташкилотларининг сиёсий таъсиридан четда қолаётганлигига индамай қараб тура берди. Мана шуларнинг ҳаммаси райondаги хўжалик ишларига ва кадрларни тарбиялашга ёмон таъсир қилди.

Ташкилотчилик ва идеология ишларига етарли аҳамият бермаслик қандай оқибатларга олиб келишини Чиноз райони мисолида ҳам кўриш мумкин. Бу районда район партия комитетининг биринчи секретари 1955 йилдан бери беш марта ўзгарди. Уларнинг биронтаси ҳам партия пропагандасига деярли ҳеч қандай эътибор бермади, идеология ишини кучайтириш тўғрисида жиддий ўйламади. Район колхозларида бир қанча йиллардан бери бирон марта лекция ўтказилмаган, биронта кинофильм кўрсатилмаган участкалар бор. Аҳвол шундай бўлгандан кейин район давлатга пахта сотиш планини бир неча йилдан бери бажармасдан келаётганлигига таажжубланмаса бўлади.

Раҳбар кадрларимизнинг етуклиги, сиёсий чиниққанлиги, уларни партия ва халқ манфаатларига фидокорона хизмат қилиш руҳида тарбиялаш ишини тубдан яхшилаш энг биринчи шартидир. Агитация, пропаганда ишлари ҳар бир партия раҳбарининг жон-танига сингиб кетган иш бўлиши керак.

Республика партия ташкилоти КПСС Марказий Комитети раҳбарлигида раҳбар партия, совет, касаба союз ва комсомол кадрларни тарбиялаш соҳасида анча иш қилди. Раҳбар ходимларимизнинг мутлоқ кўпчилиги ўзининг ғоявий-сиёсий савиясини муттасил оширмоқда, ўзининг иш малакасини такомиллаштирмоқда ва топширилган ишни муваффақиятли бажариб келмоқда.

Лекин, афсуски, хусусий мулкчилик кайфиятларига берилиб кетаётган, партиявий камтарлик ҳиссини йўқотиб қўяётган, партия этикаси нормаларини бузаётган айрим раҳбар ходимлар бизда ҳали ҳам бор. Улар ўзлари халқнинг хизматкори эканликларини унутиб қўймоқдалар ва жамоат, давлат манфаатлари ҳисобига ўзларининг шахсий фаровонликларини оширишга уринмоқдалар.

Ҳаммага маълумки, партиямиз ва Совет ҳукумати меҳнаткашларнинг, шу жумладан раҳбар ходимларнинг ҳам моддий фаровонлигини ва маданий савиясини оширишга жуда катта эътибор бермоқда, уларга самарали ишлаш учун бутун шароитни яратиб бермоқда. Шундай бўлса ҳам айрим раҳбарлар уй-жойга сира муҳтож бўлмаганлари ҳолда ўзларининг хизмат мавқиларидан фойдаланиб, шахсий серҳашам уйлар қуриб олиш билан овора бўлмоқдалар.

Айрим раҳбар ходимлар енгил автомобиллар сотиб олишда ўз лавозимларини суиистеъмол қилаётганликларини кўрсатувчи ҳоллар борлиги ҳам маълум.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бюросида махсус муҳокама қилинишига сабаб бўлган бу шармандалик фактлар айрим ходимларимизнинг сиёсий хомлигини, раҳбар кадрлар орасида тарбиявий ишни ҳали ҳам етарли олиб бормаётганлигимизни кўрсатади.

Партиямиз ичида интизомга риоя қилишлари шарт бўлмаган «баланд даражали» кишилар бор-у, интизомга бўйсунишлари мажбур бўлган «паст даражали» кишилар бор деб одамларни иккига бўлиш мумкин эмаслигини, раҳбарлар меҳнаткашларни онгли интизомли қилиб тарбиялашни ўзларидан бошлашлари лозимлигини, раҳбар ходимларнинг ўзлари заррача интизомсиз бўлишлари ва ландавурликка йўл қўйишлари кенг оммани тарбиялаш ишига жиддий зарар етказишини улуғ Ленин неча марталаб уқтириб ўтган эди.

(Давоми учинчи бетда).

ПАРТИЯ ПРОПАГАНДАСИНИ ЯНГИ ВАЗИФАЛАР ДАРАЖАСИГА КЎТАРАЙЛИК

Ш. Р. РАШИДОВ нутқининг давоми

Улуғ Лениннинг бу кўрсатмасини биз бир дақиқа ҳам эсдан чиқармаслигимиз керак.

Партия ташкилотлари кадрларни амалий ва сиёсий сифатларига қараб танлаш ва жой-жойига қўйиб фойдаланиш, уларга нисбатан юксак даражада талабчан бўлиш ва айни вақтда уларни марксизм-ленинизм руҳида тарбиялаш тўғрисидаги ленинча принципларга оғишмай риоя қилишлари лозим.

Шундай қилиб, пропагандамизни, оммавий-сиёсий ишларни тубдан яхшилашни, аввало, шу катта масъулиятли иш топшириб қўйилган кишилардан, яъни раҳбар кадрларни тарбиялашдан, сиёсий чиниқтиришдан бошлашимиз керак.

МУҲИМИ — МАҚСАДГА ЙЎНАЛТИРИЛГАН, ТАЪСИРЧАН БЎЛИШИДИР

Хўш, партия пропагандаси жонли ва конкрет бўлсин деган талабни қандай тушунмоқ, уни ҳақиқатан муайян мақсадга қаратилган таъсирчан қилиш деган талабни қандай тушунмоқ керак?

КПСС Марказий Комитетининг қарорида ишчилар, колхозчилар, зиёлилар, ёшлар, хотин-қизларнинг касби, ёши, миллий хусусиятларини, билим даражаларини ҳамда аҳоли турли группаларининг бошқа хусусиятларини ҳисобга олиб, улар орасида ғоявий-тарбиявий ишларни олиб бориш формалари ва методлари кўрсатиб берилди.

Ҳар бир районда, ҳар бир партия ташкилотида мана шу ўзига хос хусусиятларни назарда тутиб, КПСС Марказий Комитетининг қарорига асосланиб, бутун идеология ишларини янада юксалтириш, идеология воситаларининг ҳаммасини активлаштириш планини синчиклаб тузиб чиқмоқ, бундай план бўлган жойларда эса бу планни конкретлаштирмоқ керак. Бу ишда шуни эсда тутиш керакки, ғоявий-тарбиявий ишда ҳар бир конкрет масалани амалий ҳал қилишга эришиш ғоят муҳимдир. Республиканинг раҳбар ходимлари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари пропаганда ишида бевосита қатнашиш билан ўзлари ўрнак кўрсатишлари лозим.

Пропагандист, агитатор, маданий-маориф ходимлари кадрларини тўғри танлаш, семинарлар, инструктив кенгашлар ва тажриба айирбошлаш кенгашлари ташкил этиш йўли билан булар билан доимий иш олиб бориш керак. Олимларни, олий ўқув юртларининг ўқитувчиларини, муаллимларни ва бошқа мутахассисларни, ҳамма зиёлиларимизни ғоявий-тарбиявий ишда актив қатнаштириш, оммани коммунистик руҳда тарбиялаш мақсадида радио, телевидение, кино, адабиёт, санъатнинг ҳамма турларидан кенг фойдаланиш лозим.

Аҳоли орасида агитация-пропаганда ишини олиб боришни фақат коммунистларгина эмас, шу билан бирга касаба союз, комсомол ташкилотлари, бошқа барча жамоат ташкилотларининг ходимлари ҳам ўзларининг энг биринчи бурчлари деб ҳисоблашлари лозим.

Партия пропагандасини кенгайтириш билан бирга, унинг мазмунига асосий эътибор беришимиз керак.

В. И. Ленин таълим бериб айтган эдики, «Бутун пропаганда хўжалик қурилишининг сиёсий тажрибаси асосига қурилиши лозим... Олинаётган ғаллани кўпайтирмоқ учун, кўпроқ кўмир бермоқ учун, бу ғалла ва кўмирдан қандай қилиб яхшироқ фойдаланиш йўлларини кўрсатиб бермоқ учун давлат экономикасини қуриш ҳозир бизнинг асосий сиёсатимиз бўлиши лозим... Бизнинг бутун агитациямиз ва бутун пропагандамиз мана шу асосга қурилиши лозим».

В. И. Ленин бундан қирқ йил муқаддам айтган бу сўзлар худди шу бугун айтилган сўзлардек бўлиб эшитилмоқда. Шу нарса сир эмаски, ҳозир ҳам коммунизмнинг жонли идеалини омманинг онгига муайян, конкрет вазифалар тариқасида эмас, балки абстракт формада етказиш ҳоллари баъзан содир бўлмоқда, ҳозир ҳам кўпинча марксизм-ленинизмнинг моҳиятини ижодий тушунишга, коммунистик идеалларни турмушга ошириш учун курашга асосий эътибор берилмасдан китобий формулаларни юзаки ёдлаб олишга асосий эътибор берилмоқда.

«Сўзга чиққанларнинг ҳаммаси нуқул саноат тўғрисида гапирадию, лекин нега ҳеч ким партиявий иш тўғрисида гапирмаётир», деб савол ёзиб юборган бир ўртоққа ўтган йил ўртоқ Н. С. Хрушчев КПСС Марказий Комитетининг июль Пленумида берган жавобини ҳаммамиз яхши эслаймиз. Никита Сергеевич бундай деб жавоб берган эди: «Сиз партия ишида ишлаб турган заводда брак деталь чиқарилаётган бўлсаю, айни шу вақтда сиз коммунизм қуриш тўғрисида лекция ўқиётган бўлсангиз... Агар сиз одамларни илмий асосда тағин ҳам юқори сифатли меҳнат қилишга уюштириш билан шуғуллансангиз, шунинг ўзи кўпроқ фойдали бўлмайдими?! Модомики, ҳар бир киши ўз ишини бажараётган бўлса, ўз касбини яхши билса, яхши деталлар ясаётган бўлса, яхши машиналар тайёрлаб чиқараётган бўлса, мана шунинг ўзи партиявий иш-ку, ахир. Аммо сиз бўлсангиз коммунизм ғалабасидан кейин юз йил ўтгач одамнинг тафаккури қандай бўлиши тўғрисида лекциялар ўқишни биринчи ўринга қўйишни таклиф қилаётирсиз. Дуруст, бу лекция ажойиб лекция бўлади, мени яхши лекцияларга қарши экан деб тушунманг, лекин биз бунақа докладлар ва лекцияларни ўқишни эллик ёки саксон йилдан кейин ўтказсак ҳам бўлади. Аммо, брак машиналар ва сифатсиз буюмлар чиқара берсак, бу билан биз узоққа бороломаймиз».

Бизнинг республикамизда ҳам тўгаракларда ёки сиёсий мактабларда, оммавий лекциялар ёки докладларда одамларни тўлқинлантирувчи энг зарур масалалар бутунлай тилга олинмаётганлиги, меҳнатнинг ёмон ташкил қилиниши, хўжаликни бошқаришдаги қолоқ методлар, топширилган ишга ношуд муносабатда бўлиш сингари салбий ҳодисалар четлаб ўтилаётганлиги каби фактлар озми, ахир? Пропагандистлар, агитаторлар, сиёсий докладчилар у ёки бу салбий ҳодисани туғдираётган сабабларга қизиқмаётганликларини, шу салбий ҳодисаларни йўқотиш йўллари билан қизиқмаётганликларини кўрсатувчи фактлар бизда озми?

Яна бунинг устига, айрим раҳбарларимиз бор камчиликларни очиб ташламасдан, бу камчиликларни ҳатто хас-пўшлаб кетишга уринмоқдалар. Бу нарса қандай зарар етказиши тўғрисида гапириб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Камчиликларга нисбатан большевикча муросасиз бўлиш, бу камчиликларни ва шу камчиликларга йўл қўяётган конкрет шахсларни дадил танқид қилиш меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш вазифаларини муваффақиятли ҳал қилишнинг зарур шартидир.

Бизнинг вазифамиз шуки, бутун идеология ишини коммунизм қураётган халқнинг ҳаёти билан, ҳар бир коллективнинг, ҳар бир меҳнаткашнинг конкрет вазифалари билан чамбарчас боғлаб олиб боришимиз керак. Пропаганда ишининг натижаларига хўжалик ва маданий қурилишнинг якунларига қараб баҳо беришимиз лозим.

Ҳар бир кишининг коммунизм қуриш учун курашда қандай иштирок қилаётганлиги унинг сифатларига баҳо бериш учун бирдан-бир объектив критерийдир. Бинобарин, пропаганда ҳам, агитация ҳам, матбуот ҳам, санъат ҳам мана шу илҳомбахш мақсад билан суғорилиши лозим. Бутун ишимизга фақат мана шу, бирдан бир тўғри нуқтаи назардан қараб баҳо бермоқ керак.

Марксизм-ленинизм руҳига ёт бўлган догматизм ва қироатхонликни пропаганда ишидан бутунлай чиқариб ташлаш керак. Ишчилар, колхозчилар, зиёлилар партия ходимларимиз, пропагандистларимиз ва агитаторларимизнинг конкрет, амалий ёрдам беришини, илғорлар тажрибасини батафсил тушунтириб беришини, у ёки бу колхозда, у ёки бу корхонада шу тажрибани қандай қилиб қўллаш тўғрисида ҳар тарафлама маслаҳат беришни кутмоқдалар. Лекин бунинг учун кадрларимиз назарий қоидаларни билиш билан бирга конкрет экономикани ҳам билишлари, умуман гапирмасдан, балки ишнинг кўзини билиб гапиришлари лозим.

Партия XX ва XXI съездларининг, КПСС Марказий Комитети Пленумларининг тарихий қарорларини, Совет давлатининг тинчликсевар ленинча ташқи сиёсатини, Н. С. Хрушчевнинг АҚШга, Шарқи-Жанубий Осиё мамлакатларига ва Францияга қилган тарихий сафарлари халқаро кескинликни янада юмшатиш учун, бутун дунёда тинчлик йўлида изчил курашаётган Совет Иттифоқининг обрўйини ошириш учун бўлган сиёсий аҳамиятини тушунтириб бериш, оммани етти йилликнинг жуда катта топшириқларини муддатидан олдин бажаришга сафарбар қилиш бизнинг пропаганда ишимизда биринчи ўринни олиши лозим.

Ўртоқлар! Ўзбекистон меҳнаткашлари ўзларининг фидокорона ишлари билан коммунизм қуриш умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Республиканинг саноат, қишлоқ хўжалиги ва маданий қурилиш соҳаларидаги ютуқлари жуда катта. Бу ютуқлар эса, ҳеч шубҳасиз, партия ташкилотларимиз олиб борган катта ташкилотчилик ва сиёсий ишларнинг натижасидир.

Лекин булар етти йилликнинг улуғвор вазифаларини муваффақиятли бажариш соҳасида қилинадиган жуда катта ишнинг бошлангичидир. Совет кишиларини коммунистик руҳда тарбиялаш масалалари шу ишнинг таркибий қисмидир.

Хўжалик ишларимизнинг аҳволини анализ қилганимизда бизда фойдаланмасдан ётган резервлар ва имкониятлар ҳали ҳам кўплигини кўрамиз. Бутун ташкилотчилик ва ғоявий-тарбиявий ишларимизни ҳозирги замон вазифалари даражасига кўтарганимизда эди, республиканинг муваффақиятлари анча кўп бўлиши мумкин эканлигини кўрамиз.

Ўзбекистон саноати биринчи кварталда ялпи маҳсулот чиқариш планини анча ошириб бажарган бўлса ҳам, 22 корхона давлат топшириқларини бажармади ва бир неча ўн миллион сўмлик маҳсулотни кам берди. Шулар орасида Фарғона Халқ хўжалиги кенгашига қарашли 9 корхона ва Қорақалпоғистон Халқ хўжалигига қарашли 8 корхона бор.

Халқ хўжалиги кенгашларининг бир қанча заводлари ва фабрикалари, шу жумладан Тошкент Халқ хўжалиги кенгашининг 27 корхонаси меҳнат унумдорлигини ошириш соҳасидаги ҳатто план топшириқларини ҳам бажармади.

Республиканинг баъзи саноат корхоналарида ҳали ҳам хомашёнинг анча қисми нобуд бўлмоқда, электр энергия, металл, ёрдамчи материаллар беҳуда кўп сарфланмоқда, бунинг натижасида маҳсулот таннархини камайтириш топшириқлари бажарилмай қолмоқда.

Қурилиш ишида ҳам камчиликларимиз ҳали кўп. Умуман республика биринчи кварталда капитал қурилиш планини бажармади. Шу вақт ичида бир неча ўн миллион сўмлик капитал маблағ ўзлаштирилмай қолди. Энг муҳим саноат қурилишларида ишлар ҳали ҳам қониқарсиз бормоқда. Мактаблар, болалар боғчалари, яслилар, касалхоналар қурилиши ёмон ташкил этилган. Маҳаллий Советлар йўли билан қурилаётган қурилишлардаги ишларнинг аҳволи кўнгилдагидек эмас.

Баъзи заказчилар — халқ хўжалиги кенгашлари, министрликлар, бошқармалар, айниқса Тошкент ва Фарғона Халқ хўжалиги кенгашлари капитал қурилиш масалалари билан юзаки шуғулланмоқдалар, планни ўз вақтида бажариш учун бутун масъулиятни бинокорлар устига юклаб қўймоқдалар. Улар қурилиш ташкилотларини лойиҳа — смета ҳужжатлари, технология ускуналари ва материаллар билан ёмон таъминламоқдалар.

Партия ва совет органлари, кўпгина қурилиш ташкилотларининг раҳбарлари қурилиш-монтаж ишларининг сифатига масъулиятсиз муносабатда бўлиш фактларига, камчиликлари кўп бўлган объектларни фойдаланиш учун топширишдек зарарли практикага эътиборсиз қараб келмоқдалар.

Бизнинг бутун пропаганда ва агитациямиз, бутун ташкилотчилик ишларимиз мана шу камчиликларни йўқотишга, қўшимча резервлар ва имкониятларни топиб, улардан фойдаланишга, меҳнатни яхши ташкил этишга, янги техника ва илғор технологияни жорий қилишга, саноат корхоналарининг коллективларини етти йилликнинг иккинчи йилининг топшириқларини муддатидан олдин бажариш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга сафарбар қилишга қаратилиши лозим.

Инженер-техник ходимлар, саноат, транспорт ва қурилиш новаторларининг май ойида II съезди бўлади. Техникани тараққий эттириш, халқ хўжалиги планларини бажариш учун курашда янги муваффақиятларга эришиш билан съездни кутиб олиш партия ташкилотларининг шарафли ишидир.

Қишлоқ хўжалиги соҳасида бизнинг олдимизда катта ва масъулиятли вазифалар турибди.

Республика пахтакорлари 3 миллион 170 минг тонна пахта учун курашни авж олдириб, бу йилги кўкламнинг мураккаб об-ҳаво шароитида чигит экишни анча уюшқоқлик билан ўтказдилар. Тошкент, Андижон ва Фарғона областлари чигит экишни ўтган йилдагидан 7—8 кун олдин тамомладилар. Кўпчилик колхозлар ва совхозлар чигит экишни тамомлаш биланоқ ғўза қатор ораларини ишлашни авж олдириб юбордилар.

Лекин бир қанча областлар ва районларда социалистик мажбуриятларни бажариш учун курашнинг биринчи босқичидаёқ—чигит экишда қолоқлик рўй беришига ва дала ишлари сифатининг пасайиб кетишига йўл қўйилди, ғўза қатор ораларини ишлаш суст бормоқда, айрим участкаларда чигитни қайта экиш ва маккажўхори экиш чўзиб юборилмоқда. Бухоро, Хоразм, Самарқанд областларининг ва Қорақалпоғистон АССРнинг колхозлари ва совхозларида бу камчиликлар кўпроқ содир бўлмоқда.

Ҳозир бутун эътибор чигитни бир текисда бақувват қилиб ундириб олишга қаратилиши зарур. Чигитни экиб бўлиш билан бир қаторда унинг қандай униб чиқаётганлигини текширишни, чигит сийрак чиққан жойларда қайта экиш ва кўчат қилишни, қатқалоқни юмшатишни ва зарур бўлган жойларда чигит суви беришни дарҳол ташкил этиш лозим. Қайси участкаларга чигитни қайта экиш кераклигини аниқлаб олиб, бу ишни кечиктирмай ўтказиш керак.

Партия ташкилотлари техникани тезроқ ремонтдан чиқариб, уни дарҳол қатор ораларида ишга туширишни экишдан кейин дала ишларининг бўшаштириб юборилишига сира йўл қўймасликни ўзларининг доимий контролликлари остига олишлари лозим. Ҳамма бригадаларда ғўзани яганалашни, органик-минерал ўғитлар билан ғўзани барвақт озиқлантиришни ва ғўзани парвариш қилишдаги бошқа ишларни қисқа муддатларда ўтказиш керак.

1960 йил пахтачиликни комплекс механизациялашни янада жорий қилиш асосида дала ишларининг ҳаммасини яхши сифатли қилиб ўтказиш йили бўлиши лозим. Шу мақсад билан партия ташкилотлари чопиқ тракторлари ва культиваторлардан қандай фойдаланилаётганлигини, уларнинг запас қисмлар билан тўлиқ таъминланганлигини пухта текшириб чиқишлари ва шу тариқа пахта далаларидаги ишларни кетмонсиз бажариш юзасидан олинган мажбуриятларнинг ҳеч сўзсиз бажарилишига эришишлари керак.

Комплекс механизация бригадалари пахтачиликда ҳал қилувчи куч бўлиб қолди. Район партия комитетлари, барча партия ташкилотлари шу бригадаларнинг ишига бундан буён ҳам доимий эътибор бериб туришлари лозим.

Сиз билан биз бу йил камида 500 минг тонна пахтани машинада териб бериш, солдатлар, студентлар, ўқувчиларни пахта теримига олиб чиқмаслик мажбуриятини олганмиз. Бу вазифани ҳеч сўзсиз бажариш бутун республика партия ташкилотининг шарафли ишидир. Бунинг учун пахтаси машина билан териладиган далаларда агротехника комплексининг ҳамма қоидаларига қандай риоя қилинаётганлиги муттасил контроль қилиб турилиши, бутун терим машинасини ўз вақтида тахт қилиб қўйилиши зарур.

Биз жамоат чорвачилигини ривожлантиришга қилинаётган раҳбарлик даражасини ҳам жиддий равишда оширишимиз керак.

Республика қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари гўшт, сут, тухум ва бошқа чорвачилик маҳсулотларини етиштиришни ва давлатга сотишни кўпайтириш тўғрисида ўз зиммаларига катта мажбуриятлар олдилар. Маълумки, шу мажбуриятларда гўшт етиштиришни икки баравар, сут етиштиришни 1,3 баравар кўпайтириш бир йил ичида давлатга икки йиллик план ҳажмида гўшт сотиш ва бир ярим йиллик план ҳажмида сут сотиш кўзда тутилган.

Кўп хўжаликлар олган мажбуриятларини муваффақиятли бажармоқдалар. Фарғона областининг колхозлари ва совхозлари ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан гўшт етиштиришни 2,2 баравар, давлатга гўшт сотишни эса уч баравар кўпайтирдилар ва ҳозир йиллик планни бажариб қўйдилар.

Фарғона райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ Абдуллаев, райижроком раиси ўртоқ Ҳатамов), Қува райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ Шодиев, райижроком раиси ўртоқ Жўрахўжаев), Сирдарё райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ Каримов, райижроком раиси ўртоқ Аҳмедов), Свердлов райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ Салимов, райижроком раиси ўртоқ Қосимов), Тўрақўрғон райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ Икромов, райижроком раиси ўртоқ Бобохонов), Поп райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ Раҳимов, райижроком раиси ўртоқ Маманазаров), Шаҳрисабз райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ Жўраев, райижроком раиси ўртоқ Хўжаев), Бағдод райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ Хошимов, райижроком раиси ўртоқ Йигиталиев), Орджоникидзе райони (район партия комитетининг секретари ўртоқ Маҳкамова, райижроком раиси ўртоқ Каримов) ва бошқа районлар давлатга гўшт сотиш йиллик планини республикада биринчи бўлиб бажардилар. 60 колхоз ва совхоз иккинчи йил плани ҳисобига давлатга гўшт топширмоқда. Шаҳрисабз районидаги Карл Маркс номли колхоз эса (раиси ўртоқ Фозилов, партия ташкилоти секретари ўртоқ Нурматов, зоотехник ўртоқ Узоқов) ҳозир икки йиллик планни бажариб, давлатга гўшт сотиш соҳасида учинчи йил планини муддатидан олдин бажариш учун муваффақиятли курашмоқда.

Самарқанд ва Сурхондарё областларида олинган мажбуриятларни бажариш бундай бормаётир. Бу областларда уч ой ичида йиллик мажбуриятга нисбатан 14 процентдан сал кўпроқ гўшт етиштирилди, давлатга эса атиги 15 процент гўшт сотилди.

Бу иш Қорақалпоғистон АССРда ҳам ёмон бормоқда. Давлатга гўшт сотиш йиллик мажбуриятларини Қўнғирот (район партия комитетининг секретари ўртоқ Шарипов, райижроком раиси ўртоқ Абдуллаев) ва Чимбой (район партия комитетининг секретари ўртоқ Абдураимов, райижроком раиси ўртоқ Жиемуродов) районлари фақат 10 процент бажардилар, холос.

Ҳатто бир областнинг ўзида ҳам бир-биридан жуда фарқ қилаётган районлар бор. Масалан, Тошкент областида Бекобод (район партия комитетининг секретари ўртоқ Хусниддинов, райижроком раиси ўртоқ Қодиров), Қуйи Чирчиқ (район партия комитетининг секретари ўртоқ Сотиболдиев, райижроком раиси ўртоқ Ли), Сирдарё (район партия комитетининг секретари ўртоқ Каримов, райижроком раиси ўртоқ Аҳмедов) районлари, Янги ер шаҳар хўжаликлари (шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ Сардаров, шаҳар ижроком раиси ўртоқ Жумаев) давлатга гўшт сотиш йиллик планини бажариб бўлдилар, аммо Бўка (район партия комитетининг секретари ўртоқ Ражабов, райижроком раиси ўртоқ Қодиров), Бўстонлиқ (район партия комитетининг секретари ўртоқ Ладушкин, райижроком раиси ўртоқ Асилбеков) ва Олмалиқ шаҳрининг хўжаликлари (шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ Ноженкин, шаҳар ижроком раиси ўртоқ Цветкова) йиллик планни атиги 44—50 процент бажардилар.

Ҳар бир колхоз ва совхоз гўшт ва сут етиштириш ва давлатга сотиш мажбуриятини қандай бажараётганлигини синчиклаб текшириб чиқиш ва ишни шундай ташкил этиш керакки, давлатга гўшт сотишнинг икки йиллик плани асосан семиртирилган чорвани топшириш ва чорванинг нобуд бўлишини камайтириш ҳисобига бажариладиган бўлсин.

1960 йил чорвачилик соҳасида янги, прогрессив зоотехника тадбирларини жорий қилиш ишида бурилиш йили бўлиши лозим. Сунъий қочириш усулини кенг қўллаш, қора молларнинг боғламай қўйиб ва смена-поток усулида боқишга ўтиш, қўйларни кўплаб қўзилатиш, чўчқаларни якка-якка охирда боқмай, катта-катта тўда қилиб боқиш усулига ўтиш, колхозлараро йирик паррандачилик фермалари ташкил этиш ва чорвачиликда меҳнатни кўп талаб қиладиган ишларни механизациялаш йўли билан чорваларнинг зотини яхшилаш кераклигини айтмоқчиман. Подалардаги урғочи моллар сонини кўпайтириш, чорванинг қисир қолишини йўқотиш ва кўплаб болалайдиган қилиш чорвачиликдаги асосий вазифаларнинг биридир.

Ем-хашак етиштиришни биринчи навбатда маккажўхори ва оқ жўхоридан мўл ҳосил олиш ҳамда пичан ўриш ва силос бостиришни намунали ўтказиш йўли билан кўпайтириш ишларини кучайтиришимиз керак.

Март ва апрель ойида бўлган совуқлар бир қанча районларда тутларга шикаст етказди ва қурт боқишнинг бошланишини кечиктириб юборди. Бу йил қурт боқиш жуда мураккаб шароитда ўтмоқда. Лекин илғорларнинг тажрибалари қурт боқиш намунали ташкил этилган тақдирда ҳар қандай об-ҳаво шароитида пилладан мўл ҳосил олиш мумкинлигини кўрсатади. Қурт боқиш ишларига ишнинг кўзини биладиган кишиларни танлаб қўйиш, уларнинг меҳнатини тўғри ташкил қилиш керак. Шундай қилинганида ишнинг муваффақиятли бўлиши таъминланади. Қурт боқишни уюшқоқлик билан ўтказиш ва бу йил 14 минг 655 тонна пилла етиштирамиз деб олинган мажбуриятни ҳеч сўзсиз бажариш пиллачиларнинг шарафли ишидир.

Қишлоқ хўжалик соҳасида бу йилги топшириқларни муваффақиятли бажармоқ учун колхозлар ва совхозларнинг юксак даражада уюшқоқлик билан ишлашини таъминлаш керак.

Область ва район партия комитетлари, бошланғич партия ташкилотлари бу йилнинг умумий вазифаларига асосланиб конкрет топшириқни ҳар бир пахтакорга, чорвадорга, маккажўхори экувчига, пиллачига, сабзавотчига, ҳар бир колхозчига ва совхоз ишчисига, ҳар бир механизаторга етказишлари, социалистик мажбуриятларни бажариш учун курашда уларнинг ўрнини белгилаб беришлари лозим. Шунингдек ҳар бир колхоз, совхоз, бўлим, ферма, ишлаб чиқариш бригадасининг муайян вақтда, бир кунда, ўн кунда, бир ойда, кварталда бажарадиган вазифасини белгилаб бериш зарур. Бу ишда ҳам пропаганда ва агитациямизнинг роли ғоят катта. Республика газеталари қишлоқ хўжалик маҳсулотининг ҳар хил турлари бўйича ойлик топшириқларни систематик равишда эълон қилабошладилар. Бу журналистларимизнинг ажойиб ташаббусидир. Лекин шу топшириқларнинг бажарилиш якунларининг ҳам систематик равишда эълон қилиб турилишини истар эдик. Олинган мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлигини жамоатчилик контроль қилиб туриши учун шундай қилиш керак. Жойларда — районлар, колхозлар, совхозлар, бригадаларда ҳам мусобақа натижалари мунтазам равишда якунланиб турилиши зарур.

Совет ҳокимияти йилларида жамиятимизда совет кишиларининг янги маънавий хислатлари: ҳамкорлик ва коллективизм, дўстлик ва ўзаро ёрдамлашиш, инсониятнинг юксак идеалларига, коммунизм идеалларига чексиз содиқлик хислатлари мустаҳкам қарор топди. Бинобарин идеология ишида ҳозир асосий вазифа шуки, янги, ижобий хислатларни совет кишиларида мустаҳкамламоқ учун актив курашиш, меҳнаткашларни, айниқса ёшларни фидокорлик, қаҳрамонлик, юксак ахлоқ руҳида тарбиялаш керак, бунинг намуналари бизнинг совет воқелигимизда жуда кўп.

Одамлар онгидаги ўтмиш сарқитларини, айниқса диний сарқитларни тугатиш учун изчил кураш олиб бориш, хотин-қизларга нисбатан эски, қолоқ назарда қаровчиларга қарши кескин курашиш жуда катта аҳамиятга эга.

Коммунистик тарбиянинг ҳамма жиҳатлари — ғоявий-сиёсий, меҳнат тарбияси, илмий-материалистик, атеистик, эстетик, жисмоний тарбия ва бошқа кўп жиҳатлари — бир-бирига боғланган бир бутун ҳолда олиниши жуда муҳимдир.

Биз бундан буён ҳам халқлар дўстлигини мустаҳкамлаш, меҳнаткашларни социалистик интернационализм байроғига чексиз садоқат руҳида тарбиялаш тўғрисида ҳамиша ғамхўрлик қилишимиз лозим. Бундай ғамхўрлик қилиш ҳамма вақт бизнинг энг биринчи бурчимиз бўлиб келган, ҳозир ҳам шундай ва бундан буён ҳам шундай бўлиб қолади. Халқларимизнинг дўстлиги кўпмиллатли Совет давлатининг куч ва қудрат манбаидир.

Ёш авлодни тарбиялаш масалаларига алоҳида эътибор бериш керак. Мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш ва халқ маорифи системасини янада ривожлантириш тўғрисидаги қонунни амалга ошириш соҳасида қиладиган ишларимиз ҳали жуда кўп.

Аввало биз 1960-1961 ўқув йилида республикамиздаги ҳамма мактабларни бир смена бўлиб ўқишга ўтказишни таъминлашимиз лозим. Бу ҳақда биз КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумида ваъда берганмиз.

Бухоро ва Сурхондарё областларининг партия ва совет ташкилотлари, халқ маорифи органлари ва бутун жамоатчилик бу йўлда анча иш қилди. Бу областлардаги барча қишлоқ мактаблари ва шаҳар мактабларининг кўпчилиги ҳозир машғулотларни бир сменада ўтказмоқда.

Бироқ, бирқанча областларда бу иш КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумида берган ваъдамизга ҳали жавоб берарли даражада эмас. Ҳозирги кунда Қорақалпоғистон АССР, Фарғона, Тошкент, Андижон ва Самарқанд областларидаги кўп мактабларда машғулотлар икки сменада олиб борилмоқда. Тошкент, Андижон, Самарқанд, Фарғона, Наманган ва бошқа бирқанча шаҳарлардаги бирмунча мактабларда машғулотлар уч сменада олиб борилаётганлиги бутунлай тоқат қилиб бўлмайдиган фактдир. Шу шаҳарларда ҳар хил қийинчиликлар тўғрисида жуда кўп гапирадилар-у, лекин бу қийинчиликларни йўқотиш учун кам иш қилмоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Министрлар Совети республика мактабларини бир сменалик машғулотга ўтказиш тўғрисида кенг қарор қабул қилдилар. Бу қарорда шу ишга тааллуқли асосий масалаларнинг ҳаммаси ҳал қилинди. Бу қарорни ўз вақтида бажариш керак. Бунинг учун ҳамма имконият бор. Мактабларни бир сменалик машғулотга ўтказиш учун масъул бўлган ўртоқлар шуни тушунишлари керакки, биз КПСС Марказий Комитети пленумида берган ваъдамиздан қайтмаймиз, қийинчиликлар бор деб қилинган баҳоналар инобатга олинмайди. Биз коммунистлар сўзимизнинг устидан чиқмоқ учун ҳамма чораларни кўришимиз лозим.

Ёш авлодни ўқитиш ва тарбиялашнинг янги, хийла такомиллашган формаси бўлган интернат-мактабларни янада кўпайтириш, уларнинг ишларини яхшилаш умумхалқ ишидир. Аммо область партия комитетлари ва область ижроия комитетлари, Тошкент шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитети, республика Маориф министрлиги бу жуда муҳим масала билан ҳали чинакам шуғулланганлари йўқ.

Интернат-мактабларни кўпайтириш планини ҳеч сўзсиз бажариш ва бу мактабларда болаларнинг нормал ўқиш, дам олиш ва ривожланиш учун ҳамма имкониятларга эга бўлишларини, уларнинг чинакам коммунистик тарбия олишларини таъминлаш керак.

Партия пропагандасига, бутун идеология ишларимизга раҳбарлик қилишнинг, идеология ишларини турмуш билан боғлашни мустаҳкамлашнинг мен айтиб ўтмоқчи бўлган баъзи масалалари мана шулардир.

ХАЛҚНИНГ БАХТ-САОДАТИ ТЎҒРИСИДА ҒАМХЎРЛИК ҚИЛИШ МУҚАДДАС БУРЧИМИЗДИР

Ўртоқлар! Сиз билан биз совет кишисига ҳалол ва виждонан хизмат қилишни, унинг маданий-маиший талабларини энг кўп даражада қондиришни ўз зиммамизга олганмиз. Халқнинг бахт-саодати тўғрисида ғамхўрлик қилиш—партиямиз фаолиятининг қонунидир. Бизнинг барча халқ хўжалик планларимиз, бутун ташкилотчилик ва идеология ишларимиз оқибат натижада мана шу вазифани бажаришга қаратилгандир.

Республикада давлат ва кооператив савдосининг товар обороти йилдан-йилга ўсиб бораётганлиги аҳолининг моддий даражаси ва маданий савияси тўхтовсиз ошаётганлигини кўрсатувчи ёрқин далилдир. Бироқ, савдо ташкилотларимиз халқнинг талабларини тўлароқ қондириш учун ҳали кўп иш қилишлари керак.

Баъзи савдо ташкилотлари айниқса Ўзбекбирлашув системаси товар обороти планини бажармаётганлиги бизни ташвишга солмаслиги мумкин эмас. Матлубот кооперацияси қишлоқда нон маҳсулотлари билан савдо қилишни қониқарли ташкил этмаганки, бунга асло йўл қўйиб бўлмайди. Шу йилнинг биринчи кварталига 319 миллион сўмлик ғалла ва ун ажратилгани ҳолда шундан атиги 145 миллион сўмлик, ёки ўтган йилнинг шу даврдагига қараганда 184 миллион сўмлик кам ғалла ва ун сотилди. Матлубот кооперацияси хилма-хил нон пишириш ва сотишни ҳам ёмон ташкил қилган. Бундай аҳволни оқлаш учун ҳеч қандай объектив сабаб йўқ. Бутун гап ташкилотчилик ишидаги камчиликлардадир.

Савдо ташкилотлари молларни марказлаштирилган тарзда ва айлантириб юриб сотиш билан тузук шуғулланмаётирлар, молларни савдо шохобчаларига ўз вақтида етказиб бермаётирлар. Складларда ва базаларда биринчи даражали зарур моллар кўп бўлса ҳам бундай молларни сотишда баъзи жойларда узулишлар бўлишига йўл қўйилмоқда. Давлат томонидан берилаётган гўшт, сут, картошка ва сабзавот анча кўпайтирилган бўлса ҳам, лекин шу маҳсулотларини сотадиган магазин ва дўконларни кўпайтириш жуда секин бормоқда. 1960 йилда гўшт-сут магазинлари ва павильонлари қуриш учун Савдо министрлигига қўшимча равишда 10 миллион сўм берилган эди, лекин бу магазинлар ва дўконларни қуриш ҳали бошлангани йўқ.

Республикада мороженое, минерал сувлар, спиртсиз ичимликлар ишлаб чиқаришни кўпайтирмоқ учун катта имкониятлар мавжудлигига ва буларни аҳоли кўп талаб қилаётганлигига қарамай буларни сотиш бутунлай қониқарсиз ташкил этилган.

Савдо ташкилотлари савдо шохобчаларини ихтисослаштириш билан тузук шуғулланмаётирлар, эскича ишлашни давом эттирмоқдалар, натижада республикадаги савдо шохобчалари жуда кам ихтисослаштирилган, мураккаб ассортиментдаги моллар (газлама, пойафзал, тикилган буюмлар) эса шу моллар билан савдо қилишга мосланмаган магазинлар ва палаткаларга юборилмоқда. Бу эса харидорларни ўзларига керакли молларни қидириб топиш учун кўп вақт сарфлашга мажбур қилмоқда.

Аҳолининг айниқса қишлоқ жойларида китобга бўлган талаби ҳали ҳам ёмон қондирилмоқда. Китоб дўконлари асосан район марказларидагина бор. Узоқ қишлоқлардаги, яйловлардаги, янги ерлар ўзлаштирилаётган жойлардаги кўп магазинлар ва дўконлар китоб сотиш билан шуғулланмайдилар. Ташиб юриб ва қўлда кўтариб сотиш жуда кам ривожлантирилган. Савдо ташкилотларида аҳолининг талаби етарли ўрганилмаётир, шунинг учун ҳам аҳолининг эҳтиёжи ҳисобга олинмасдан молларни юбориш давом этмоқда.

Савдо корхоналарининг иш тартиби харидорларга қулайлик келтиришни ҳали ҳам етарли ҳисобга олмаётир. Озиқ-овқат ва саноат молларини сотадиган магазинларнинг кўплари ишчи ва хизматчиларнинг асосий қисми ишда бўлган вақтда очиқ бўлади ва улар ишдан қайтаётганида ёпилиб қолади. Бу бутунлай тоқат қилиб бўлмайдиган бир ҳол.

(Давоми тўртинчи бетда).

Ш. Р. РАШИДОВ нутқининг охири

(Боши икки ва учинчи бетларда).

Бу камчиликларни дарҳол тузатишимиз, совет савдоси коммунизм қурувчи совет кишисининг талабларига тўла равишда жавоб берадиган бўлиши учун савдо маданиятини оширишимиз керак.

Республика меҳнаткашларини сабзавот, қовун-тарвуз, картошка мева ва узум билан таъминламоқ учун катта вазифаларни ҳал қилишимиз керак.

Сабзавотчилик ва боғдорчилик хўжаликлари агротехника тадбирларнинг ҳаммасини ҳеч сўзсиз бажарилишини таъминлайдиган чораларни кўришлари, қатор ораларини ўз вақтида ва юқори сифатли қилиб ишлашга, экинларни ўз вақтида суғоришга ҳамда минерал ва органик ўғитларни ўз вақтида солишга кўпроқ эътибор беришлари зарур. Шу мақсадлар учун махсус ажратилган минерал ўғитлардан бошқа мақсадлар учун фойдаланишни қатъиян таъқиқлаб қўйиш керак.

Бу йил мева дарахтларнинг бир қисмини совуқ уриб кетганлиги сабабли сабзавот ва қовун-тарвузни кўпроқ етиштиришни таъминлаш, узум, анжир, анордан мўл ҳосил олишга эришиш керак.

Партия ва совет органлари дала ишларида ишлаётган колхозчиларга ва совхоз ишчиларига маданий-маиший хизмат кўрсатиш ишига жиддий эътибор беришлари зарур. Дала шийпонларининг ҳаммасини дарҳол ремонтдан чиқариб, колхозчилар ва совхоз ишчиларининг нормал дам олишлари учун дала шийпонларида тегишли шароит вужудга келтириш муҳим вазифадир.

Партия ва Совет ҳукумати меҳнаткашларнинг соғлиғи тўғрисида муттасил ғамхўрлик қилмоқда. КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Советининг «СССР аҳолисига медицина хизмати кўрсатишни ва аҳоли соғлиғини сақлашни янада яхшилаш тадбирлари тўғрисида» чиқарган қарори шу ғамхўрликнинг ёрқин ифодасидир. Бу қарорда халқ соғлиғини сақлаш ишларини кучайтиришда Ўзбекистонга жуда катта ёрдам бериш кўзда тутилган.

Маълумки, биз касалхоналардаги ўринларни кўпайтириш етти йиллик планини шу йилнинг ўзидаёқ бажаришни ўз олдимизга қўйганмиз. Шу мақсадда шифохоналарда яна 16545 ўрин тайёрлашимиз керак. Бунинг учун бизда ҳамма имконият бор. Буни биринчи кварталда шифохоналарда 500 дан ўрин тайёрлаган Тошкент ва Андижон областларининг тажрибаси кўрсатиб турибди.

Область партия комитетлари ва ижроия комитетлари, шаҳар ва район партия комитетлари ва ижроия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети ва республика Соғлиқни сақлаш министрлиги бу ишни учинчи кварталдаёқ тугаллаш учун ҳамма чораларни кўришлари керак.

Тошкент шаҳрининг ва бошқа область марказларининг медицина ходимлари республиканинг узоқ районларига бориб ишлаш тўғрисида ариза бериб яхши иш қилдилар. Область ва шаҳар партия комитетлари бу ватанпарварлик ташаббусни кенг ёйишлари, бу йил қишлоқ жойларида янги очилаётган даволаш муассасаларида меҳнаткашларга хизмат кўрсатмоқ учун 800 га яқин врач ва 2 минг ўрта медицина ходими юборишни таъминлашлари керак.

Шаҳарлар ва аҳоли яшайдиган жойларнинг санитария ҳолатини яхшилаш, уларни тозалаш ва кўкаламзорлаштириш учун зўр бериб курашиш партия, совет органларининг, бутун жамоатчиликнинг жуда муҳим вазифасидир. Бу вазифани бажариш аҳолига медицина хизмати кўрсатишни янада яхшилаш йўлидаги тадбирларимизнинг тағин ҳам самарали бўлишига имкон беради. Шу билан бирга республикада янги дам олиш уйлари ва санаторийлар қуриш учун умумхалқ ҳаракатини ташкил этиш керак. Ўзбекистонда иқлим ва табиий шароитлари яхши бўлган Чодак, Шоҳимардон, Бўстонлиқ, Оҳангарон, Ургут, Зомин ўрмонлари ва бошқа шулар сингари ажойиб жойлар бор. Меҳнаткашлар бу жойларда яхши дам олишлари ва даволанишлари мумкин. Янги шифохоналар вужудга келтириш партия, совет ва касаба союз ташкилотларининг энг муҳим бурчидир.

Яна айтмоқчи бўлган бир гапим, меҳнаткашларнинг шикоятлари ва хатларини ўз вақтида текшириб чора кўриш, идораларга келувчиларни қабул қилишни ташкил этиш масаласидир.

Партиямиз халқ билан ҳамиша боғланиб турганлиги учун кучлидир. Халқ партия билан чамбарчас боғланганлиги учун кучлидир. Бизда халқдан ажралиб қолган раҳбар ходим бўлиши мумкин эмас. Меҳнаткашларнинг талабларига диққат билан қулоқ солиш, уларнинг шикоятларини ва аризаларини ўз вақтида кўриб чиқиш ҳамма кадрларимизнинг муҳим вазифаси бўлиши лозим. Улуғ Ленин бизга ҳамиша шундай таълим бериб келган. Ўртоқ Н. С. Хрушчев халқ билан дилкаш бўлиб, самимий муомала қилиш халқнинг талабларига сезгир бўлиб қулоқ солиш намунасини кўрсатмоқда.

Аммо баъзи партия, совет, касаба союз, хўжалик органларимизнинг иш практикасида меҳнаткашларнинг аризалари ва шикоятларига расмиятчилик билан қараш ҳоллари ҳали ҳам содир бўлмоқда. Ўзларининг аризалари ўз вақтида кўрилмаган айрим граждандар юқори идораларга мурожаат қилишга, бунинг учун кўп вақт сарфлашга мажбур бўладилар. Тоқат қилиб бўлмайдиган бундай фактларга хотима бериш, бюрократизмни қиздирилган темир билан куйдириб ташлаш, ҳамма кадрларимизнинг меҳнаткашларнинг манфаатларига фидокорона хизмат қилиш руҳида тарбиялаш керак, ўртоқлар.

Ишонч билдириб шуни айтишга ижозат бергайсизки, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзолари, бутун партия активи, республиканинг ҳамма коммунистлари партия пропагандасини, идеология ишимизнинг ҳаммасини КПСС Марказий Комитети қарорлари даражасига, коммунизм қуришни кенг авж олдириш даврининг вазифалари даражасига кўтариш учун ўзларининг бутун куч-ғайратлари ва маҳоратларини сафрлайдилар. **(Қарсаклар).**

СОҲИБКОР

Боғбон қўли яшнатган боғлар
Бунча гўзал, бунча фусункор,
Кучоғида шўх кезиб еллар,
Сеп ёзипти, бугун гул баҳор.

Мисли садаф терилмиш оппоқ,
Олма гули бутоқларида,
Ёш келиндай нозли ва сулув,
Ёғду ўйнар дудоқларида.

Боғ оралаб кезар соҳибкор,
Фарзандидай унга ҳар ниҳол
Дил ундайди: кетма шу боғдан,
Соҳибкорга шогирд бўлиб қол!

Ота вазмин, қаддин тикиб ғоз,
— Маъқулми, — деб сўрар, — бизнинг боғ
Ишонсангиз, тўрт йил олдин, рост —
Чор атрофни босганди янтоқ.

Ташна ерлар қониб ичди сув,
Чўлга деҳқон бағишлади жон.
Сўлим, чаман, наврўз баҳорни,
Кўрмаганди бўз ер ҳеч қачон.

Сахий кузда албатта келинг,
Қирмизаклар пишганда қийғос.
Мўл ҳосилдан шохлар эгилиб,
Боғнинг кўрки яна бўлур соз.

Нашватими, анорми, анжир,
Барин тўкиб қилайин меҳмон.
Келмасангиз кўнглимиз ранжир,—
Дейди кулиб миришкор боғбон.

Отахоннинг ҳиммати баланд:
Тўлсин, — дейди эл дастурхони.
Не истаса, барига сероб —
Бўлсин, — дейди эл дастурхони.

Қўлда қайчи, кезар соҳибкор,
Фарзандидай унга ҳар ниҳол.
Дил ундайди: кетма шу боғдан,
Соҳибкорга шогирд бўлиб қол!..

Усмон ЖОНГИТОВ.

Телевизор экранида

30 АПРЕЛДА

19.00. Болалар учун концерт. «Салом, 1 Май!».
19.30. Киножурнал.
19.40. Сўнгги ахборот.
20.00. Киноповесть — «Яшил арава» (рус тилида).
21.30. Ўзбек тилида адабий музикали эшиттириш «Баҳор тароналари».
22.30. Эстрада концерти.

КОРЕЯ ХАЛҚИНИНГ ҒАЗАБИ

**Ли Син Ман улоқтириб ташланди, кураш давом этмоқда. *Ли Син Маннинг ўнг қўли—вице-президент Ли Ги Бун ўлдирилди. *Кореяни тинч йўл билан бирлаштиришга чақирувчи варақалар.*

ЖАНУБИЙ КОРЕЯ ХАЛҚИНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ЙЎЛИДА

Барча мамлакатларнинг прогрессив жамоатчилиги Жанубий Корея халқининг чирик лисинманчилар режимига қарши олиб бораётган мардона курашини қўллаб-қувватламоқда.

Япониядаги етти жамоат ташкилоти — Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги япон комитети, Япония тинчлик комитети, касаба союзларнинг бош кенгаши, атом ва водород қуролини тақиқлаш учун курашувчи Умум Япония кенгаши, Хитой, Корея Халқ Демократик Республикаси ва Вьетнам Демократик Республикаси билан дўстлик жамияти Жанубий Корея ватанпарварларининг лисинманчилар тўдасига қарши олиб бораётган курашини қўллаб-қувватлаш юзасидан қўшма декларация эълон қилдилар. Декларацияни ёзган кишилар Америка армиясининг найзаларига суяниб турувчи лисинманчилар режимига қарши Жанубий Корея аҳолиси олиб бораётган кураш адолатли кураш эканлигини таъкидлаб, япон халқи бу курашни кескин суратда қўллаб-қувватлайди, дейдилар.

Декларацияда бундай дейилади: «Биз шу нарсага аминмизки, тинчлик, демократия ва яшаш ҳуқуқи учун, фашизмга ва урушга қарши курашаётган халқ узил-кесил ғалаба қилади». Япон жамоатчилигининг вакиллари Америка қўшинларини Жанубий Кореядан олиб чиқиб кетилсин, Жанубий Кореяни ядро қуроли билан қуроллантириш сиёсатига хотима берилсин, Кореяни бирлаштириш масаласини корейсларнинг ўзлари ҳал қилсинлар, деб талаб этамиз, демоқдалар.

Ханойда Жанубий Корея халқининг курашини қўллаб-қувватлаш юзасидан ўрта мактаблардан бирининг ўқувчилари ва ўқитувчилари митинги ўтказилди. Митинг қатнашчилари Корея бирлашган демократик ватан фронти номига мактуб юбордилар. Улар бу мактубда Америка империалистлари Жанубий Кореядан ва Жанубий Вьетнамдан чиқиб кетсинлар, ана шу мамлакатларнинг ишларига аралашмасинлар ва корейс ҳамда Вьетнам халқларининг ўз мамлакатларини тинч йўл билан бирлаштириш проблемасини ҳал этишларига имконият берсинлар, деб қатъий талаб қилдилар.

Тинчликни ҳимоя қилиш Вьетнам комитети ва Осиё ҳамда Африка мамлакатлари бирдамлиги Вьетнам комитети Американинг Жанубий Корея ишларига аралашаётганлигини ва озодлик ҳамда демократия учун курашаётган халққа-қарши лисинманчиларнинг репрессияларини қораламоқда. Улар ўз баёнотларида Жанубий Кореядаги қонли репрессияларга хотима берилсин, халқнинг демократик эркинликлари таъминлансин, Америка қўшинлари Жанубий Кореядан олиб чиқиб кетилсин ва Узоқ Шарқда ҳамда бутун дунёда тинчлик манфаатларини кўзлаб, Корея тинч йўл билан бирлаштирилсин, деб талаб қилмоқдалар.

Ханой матбуоти ҳам Жанубий Корея аҳолисининг реакцион Ли Син Ман режимига қарши олиб бораётган курашини табрикламоқда. «Нян зан» газетаси ёзади: «Жанубий Кореянинг 20 миллионлаб халқи 15 йил азоб чекиб, Америка қўшинлари Жанубий Кореядан олиб чиқиб кетилганидан кейин ва уларнинг малайлари ҳайдаб юборилгандан кейин, эркинлик, демократия ва бахтли ҳаётга эриша олишини, ўз ватани эса, қайтадан бирлаштирилиши мумкин эканлигини янада равшан билиб олди.

Англиядаги кўп газеталар АҚШнинг чирик Ли Син Ман режимини қўллаб-қувватлаётганлиги учун уни танқид қилмоқдалар. Ҳатто, ўнгларнинг «Дейли мейл» газетаси ҳам «ашаддий одамхўр тўрт сайловда одатдаги полиция методлари билан ҳокимият тепасига келиш учун ўзига йўл очди» деб эътироф қилади ва «бу ҳол корейс халқининг жонига тегди» деб ёзади: Газета американлиқлар «Ли Син Манга репрессияларни тўхтатишни таклиф этиш»га мажбур бўлганликларини таъкидлаб, яна қуйидагиларни ёзади: «Кўп кишилар американлиқлар кўпданоқ шундай қилишлари керак эди, деб ҳисобламоқдалар». «Таймс» газетаси Ли Син Маннинг истеъфо бериши ишнинг бошланиши, холос ва «Ли Син Ман ва хусусан полиция режими коррупциясига» хотима бериш лозим, деб ҳисоблайди. «Дейли геральд» газетаси Ли Син Манни «якдиллик, қатъият билан ва ҳақли суратда ҳайдамоқдалар» деб мамнуният билан қайд қилади.

Лондонда чиқадиган «Скотсмен» газетаси ёзади: Сеулдаги халқ намойишлари оммавий тус олганлиги Ли Син Ман ҳукмронлиги даври тамом бўлганлигини очиқравшан кўрсатади. Кореяда тартиб ўрнатмоқ учун Ли Син Манни мамлакатдан ҳайдаб юбориш керак. «Коммунизмга қарши курашдан, деб таъкидлайди газета, халқни эзиш учун бир ниқоб сифатида фойдаланиб келган эдилар. Ана шу вақтлар энди ўтиб кетди. Ли Син Ман барҳам топиши билан бошқа баъзи иттифоқчиларга бундан сабоқ олиш фойдали бўлади». (ТАСС).

Яна намойишлар

НЬЮ-ЙОРК, 28 апрель. (ТАСС). Юнайтед Пресс Интернейшнл агентлиги мухбирининг Сеулдан хабар қилишича, Ли Син Ман истеъфо берганлигига қарамай, кеча кечқурун Жанубий Кореянинг кўпгина шаҳарларида янги намойишлар бўлиб ўтган. Намойишчилар ҳукумат муассасаларини сотқин амалдорлардан тозалашни талаб қилдилар, маҳаллий лисинманчи раҳбарларнинг уйларига, лисинманчи либераллар партияси аъзоларининг уйларига ўт қўйдилар.

СЕУЛ КЎЧАЛАРИДА ВАРАҚАЛАР

ПХЕНЬЯН, 28 апрель. (ТАСС). Сеул кўчаларида Кореяни тинч йўл билан бирлаштиришга даъват этувчи варақалар пайдо бўлди. Бу варақаларни кейинги кунларда ташкил этилган иккита ёшлар ташкилотларидан бири — «Кореяни тинч йўл билан бирлаштиришга ёрдам берувчи ёшлар союзи» тарқатган.

«Союз» варақасида, жумладан, «тинч йўл билан бирлашиш учун миллат вакилларини сайлаш» тўғрисида айтилади. Бошқа ташкилотнинг — «19 апрель номидаги ўқувчи ёшлар союзи»нинг варақаларида 15 мартда ўтказилган адолатсиз сайлов учун жавобгар кишиларни жазолаш ҳамда сиёсий маҳбусларни озод этиш талаб қилинади.

ЛИ ГИ БУН ЎЛДИРИЛДИ

ПХЕНЬЯН, 28 апрель. (ТАСС). Чет эл агентликларининг билдиришларига қараганда, яқинда истеъфо берган вице-президент Ли Ги Бун — Ли Син Маннинг ўнг қўли бугун эрталаб ўлдирилган. Ли Ги Бун ўз ўғли лейтенант Ли Кан Сук томонидан ўлдирилган. Ли Син Ман 1957 йилда Ли Кан Сукни ўзига ўғил қилиб олган эди.

Ли Кан Сук револьвердан ўқ узиб, отасини, онасини, биродарини ўлдирган. Сўнгра эса ўзини отган.

* * *

ПХЕНЬЯН, 28 апрель. (ТАСС). Чет эл агентликларининг хабар беришича, лейтенант Ли Кан Сук госпиталда ўлган.

ПХЕНЬЯН, 29 апрель. (ТАСС). Жанубий Кореяда янги тузилган ва ҳозир ҳокимиятни ўз қўлига ўтказиб олган давлат кенгашининг (мувақ-қат ҳукуматнинг) аъзолари ғазабланган халқ оммасини мужмал ваъдалар билан тинчитишга ва яқинда бўлиб ўтган қонли воқеаларга ҳақиқатан сабабчи бўлган кишилардан омманинг ғазабини чалғитишга уринмоқдалар.

Корея халқи ёлғон ваъдаларга учмайди

Сеулдаги радио берган хабарида айтилишича, бу кенгаш аъзолари қўшма баёнот эълон қилиб, «халқнинг умидларига зид келмайдиган иш қилишга уринамиз», «халққа чинакам эркинлик ва демократияни таъминлаб беришга қатъий қарор қилдик», деб ваъда берганлар.

Бироқ, шу баёнотдаги кейинги жумлалар уларнинг бутунлай мунофиқлигини очиқ кўрсатиб турибди. Улар мамлакат «бевосита коммунистик ҳужум хавфи остида» турибди деб даъво қилмоқдалар ва лисинманчилар режимига қарши халқ кўтарган қўзғолон «коммунистик жосуслар»нинг ундаши натижасида кўтарилди, деб кўрсатмоқдалар. Улар лисинманчилар маъмуриятининг тамомила порахўрлик ботқоғига тушиб қолганлигини айрим шахсларнинг суиистеъмол қилишидан бошқа нарса эмас, деб кўрсатишга уринмоқдалар.

Давлат кенгаши «ошиғич равишда тартиб ўрнатишни» ва ҳамма жойда аҳолини ўққа тутиб, бунинг учун асосий жавобгар бўлган полицияни кучсизланиб қолди, деб даъво қилиб, унинг «фаолиятини йўлга қўйишни» ўзининг «биринчи навбатдаги вазифаси» деб билмоқда.

Редактор: З. ЕСЕНБОЕВ.

Офтальмологлар конференцияси

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг шу йил январь ойида «СССР аҳолисига медицина хизмати кўрсатишни ва унинг соғлиғини сақлашни янада яхшилаш чоралари тўғрисида» деб чиқарган қарори барча медицина ходимлари қатори офтальмологлар — кўз докторлари зиммасига ҳам муҳим вазифалар юклади. Ана шу қарор асосида ишни қайта кўриб, даволаш-профилактика ишларини, кўз касалликлари билан оғриган беморларга тиббий ёрдамни яхшилаш масалаларини муҳокама қилмоқ учун Ўзбекистон кўз докторларининг VI республика илмий-амалий конференцияси ўтказилди. Конференцияга Ўзбекистоннинг барча областларидан келган офтальмологлар қатнашди.

Республика Соғлиқни сақлаш министрлигининг бош офтальмологи доцент М. Комилов Ўзбекистондаги офтальмология ёрдамини ташкил қилиш ва кўз докторларининг вазифалари тўғрисида доклад қилди.

Сўнгги йиллар ичида республикамизда офтальмология хизмати анча яхшиланди. Маҳаллий кадрлардан кўплаб талантли кўз докторлари етишиб чиқди. Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда 286 кўз касалликлари врачи ишлаб турибди.

Конференцияда кўз касалликлари республика диспансерининг бош врачи М. Одилова, профессор Н. Медведев, доцент Т. Қосимов ва бошқа ўртоқларнинг ҳам трахома ва глаукома касалликларини даволаш методлари тўғрисидаги муҳим илмий доклад ва ахборотлари тингланди.

Конференция қатнашчилари шаҳардаги кўз касалликлари клиникаларида бўлиб, тажриба алмашдилар, медицинадаги сўнгги янгиликлар билан танишдилар.

Офтальмологлар конференцияси икки кун давом этди.

С. МУСАЕВ.

Занглашга қарши кимёвий плёнка

Тошкентдаги лак-бўёқ заводи кимёвий пленка ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Шу пленка билан қопланган агрегат ва машина деталлари занглашдан сақланади.

Лак-бўёқ заводи марказий лабораториясининг ходимлари жанубий иқлим шароитига бардош берадиган бўёқлар яратишга кўп эътибор бермоқдалар. Улар рецептурага янги компонентлар қўшдилар. Булардан бири — ёғ заводларида ёғ билан бирга чиқадиган арзон маҳсулот бўлган лецитиндир.

Каттақўрғон ёғ-экстракт заводида занг босишга қарши кимёвий плёнка тайёрлаш учун зарур бўлган алкид смолалар ишлаб чиқариладиган установка қуриш мўлжалланган.

(ЎзТАГ).

СПОРТ

ГДР—ЎЗБЕКИСТОН

27 ва 28 апрелда пойтахтдаги Округ офицерлар уйи спорт залида Германия Демократик Республикаси ва Ўзбекистон ССР акробатлари ўртасида халқаро ўртоқлик учрашуви бўлиб ўтди. Учрашув программасига группали машқлар, эркаклар жуфти, аралаш жуфт, аёллар жуфти ва акробатик сакраш машқлари киритилган эди.

Залга Европада энг кучли саналган немис ва республикамизнинг спорт шарафини ҳимоя қиладиган ўзбек акробатлари кириб келадилар. Ўзбекистон ССР акробатларидан А. Цонев, Р. Ғаниев, Г. Иброҳимов ва Т. Холдоровлар биринчи бўлиб группа машқларини кўрсатадилар. Қаттиқ ҳаяжонланиш оқибати бўлса керак, улар командага балл келтириша олмадилар. Немислар тўртлиги эса юқори баҳо олди. Тамошабинлар биринчи машқлардаёқ уларнинг маҳоратига қойил қолдилар. Биринчи куни меҳмонлар 371,3 балл тўплашга муваффақ бўлди, ўзбек спортчилари эса 337,25 балл олди.

Эртасига мусобақа анча кескин тус олди. Уч марта СССР чемпионлари М. Тожиев ва Д. Костинлар командамизни анча илгарига силжитишди. Улар бажарган мураккаб машққа судъялар энг юксак 9,95 балл беради. СССР спорт мастери З. Кричевская билан Р. Мамашевлар ҳам мусобақага пухта тайёрланганликларини кўрсатдилар. Натижада командалар бали ўртасидаги тафовут анча қисқарди. ГДР акробатлари ҳаммаси бўлиб 622,3 баллга эга бўлган бўлса, Ўзбекистон ССР командаси 604,25 балл тўпладилар.

Республикамизнинг спорт ҳаётида жуда катта воқеа бўлган бу халқаро ўртоқлик учрашуви немис ва ўзбек халқлари дўстлигининг намойишига айланди.

Бизга ёзадилар

***Сирдарё.** Оҳунбобоев номли колхозда янги типдаги ҳаммом битказилиб ишга туширилди. Шунингдек республика сув хўжалиги министрлигининг райондаги пармалаш экспедицияси ҳузурида очилган шоферлар курсида 60 киши ўқимоқда.

Б. Жўрабоев, Т. Дўсматов.

***Бекобод.** Район марказидан 35 километр узоқда жойлашган «Победа» колхозига пассажир автобуси қатнай бошлади. **Х. Маманазаров.**

***Чирчиқ.** Қаттиқ қотишмалар заводининг ишчилар шаҳарчасида телевизион ательеси очилди. Ҳозир бу ателье меҳнаткашларнинг телевизорлари ва радио приемникларини ремонт қилиб бермоқда. **Т. Ўрунов**

Суратда: Юқори Чирчиқ райониндаги «Политотдел» колхозида яқинда қурилган дам олиш уйи.
Г. Пун фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси)

Тошкентнинг томоша залларида

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА— қишки бинода: 30/IV да **Алишер Навоий**, 1/V кундуз соат 12 ва 4 да **Кураш йиллари**, кеч 8 яримда **Тоға-жиянлар**, 2/V кундуз соат 12 да **Оқ падар**, кеч 8 яримда **Холисхон**, ёзги бинода: 1/Vда **Айтсам тилим куяди, айтмасам дилим**, 2/V да **Гамлет**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — қишки бинода: 1/V кундуз соат 12 да **Фарғона ҳикояси**, 1/V кеч соат 8 ярим ва 2/V кундуз 12 да **Ошиқ Ғариб**, 1 ва 2/V кундуз соат 4 да **Байрам концертлари**, 2/V кеч 8 ярмида **Хоразм эртаси**.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 30 /IV ва 1/V кеч соат 8 ярмида, 2/V да кундуз соат 2 ва кеч 8 ярмида **Катта байрам концертлари**.

Алла — «Дружба» (2- залда), «СПУТНИК» (2- залда), «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «МИР» (эрталаб соат 10, кундуз 12, 2 ва 4 да), «ВАТАН» (эрталаб 9-40 минут ва 11-20 минутда).

Қайнок қалб — «ДРУЖБА» (1- залда кундуз ва кечқурун).

Одам-рикша — «МИР» (кеч соат 6, 8 ва 10 да).

Шўх қайрилишлар — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун).

Қора денгиз қизи — «ИСКРА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ НОМЛИ, «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ПУШКИН номли (кеч соат 8-20 минутда).

Хўрланганлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (1 ва 2- серия, кеч соат 6-40 минутда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кеч 9 да), «ФЕСТИВАЛЬ» (кечқурун).

Тинч квартира — «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч соат 5 да).

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
12 майдан
Қирғизистон санъат усталари ҳафталиги
БОШЛАНАДИ
Билетлар театр кассасида ва эрталаб соат 11 дан район кассаларида сотилмоқда.
Коллектив ва якка заявкалар қабул қилинади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
30 апрелда
Ўзбекистон санъат усталарининг
катта байрам КОНЦЕРТИ
Концертда: СССР халқ артисти, Сталин мукофоти лауреати **Мукаррама Турғунбоева**, Ўзбекистон ССР халқ артисти **Комилжон Отаниёзов**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Коммуна Исмоилова, Эргаш Шукруллаев, Қундуз Миркаримова, Карим Алиев**, Жаҳон ёшлар фестивали лауреатлари **Клара Жалилова, Фозил Харротов**, филармония солистлари **Тоштемир Шарипов, Раббим Ҳамдамов, Баҳром Мавлонов, Ғафур Иноғомов, Ғафур Азимовлар** қатнашади.
Программани **Мурод Қориев** олиб боради.
Концерт кеч соат 9 да бошланади. Билетлар кундуз соат 12 дан сотилади.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА
ТЕЗ КУНДА
Баҳром Раҳмонов асари
Сўнгги нусхалар
3 пардали драма.
Режиссёр — Ўзбекистон ССР халқ артисти **Т. У. Хўжаев**, ассистент-режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **М. Юсупов**, рассомлар — **И. Я. Вальденберг** ва **Д. В. Ушаков**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
(Комсомол кўлидаги ёзги бинода)
1 ва 2 майда
2 бўлимда
БАЙРАМ концертлари
Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Маҳмуджон Ғафуров, Розия Каримова**, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Фароғат Раҳматова, Эътибор Жалилова, Тамара Назарова, Абдуғафур Абдураҳмонов**, VI Жаҳон фестивали лауреатлари **Ҳасан Султонов, Гулсара Ёқубова, Марям Каримова, Одил Эргашев, Муноввар Давлатова**, солистлар **Алиба Мирзаева, Ҳалия Юсупова, Сора Шукурова, Райҳон Тўраева, Назира Раҳимова, Сурьат Пўлатов, Шерали Пўлатов** ва бошқалар қатнашади.
Концерт кеч соат 8 ярмида бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Қозон кўчаси, Малий тупик, 7-уйда турувчи **Абдунаби Абдуғафуровнинг** Қарши кўчаси, 63- уйда турувчи Инобат Абдуғафуровадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 5- участка халқ судида кўрилади.

АЛИШЕР НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИДА
1 ва 2 майда
ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТ УСТАЛАРИНИНГ
катта концертлари
Концертлар: 1/V да — кундуз соат 2 ва кеч 8 да, 2/V да — кундуз соат 12 ва кеч 8 да бошланади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА
1 ва 2 майда
КАТТА *байрам* тамошалари
3 майда
ҚИШКИ МАВСУМНИНГ ЁПИЛИШИ
ўзбек цирки
артистлари,
«Етти қувноқ» қизиқчилар группаси, итальян артистлари Беллей ва бошқаларнинг
хайрлашув *гастроллари*
Тамошалар: 1/V да — кундуз соат 2, кеч 5 ва 8 да, 2/V да — кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да, 3/V да — кеч соат 8 да бошланади.
Билетлар сотилмоқда. Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинади.

Тошкент шаҳар, Чехов кўчаси, 16-уйда турувчи **Эмма Георгиевна Сазонованинг** Чирчиқ шаҳар, Танк кўчаси, 24- уйда турувчи Евгений Александрович Ивановдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Ленин район, 6- участка халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («Ташкентская правда») — орган Ташкентского обкома и горкома Коммунистической партии Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

РЕДАКЦИЯМИЗНИНГ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИ НИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140 Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135. Саноат ва транспорт бўлими, Маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 29040, 50. Секретариат — 34808, 115. Эълонлар бўлими — 28142.

Р. 06519. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. А-1586.